Mājas Draugs

3. GADS DECEMBRIS, 1952 12. / 33./ NR.

Mākslinieka Anša Bērziņa zīmējums 1.Kor.vēst.8.nod.3.pantam.

PRĀVESTS E. BERGS

I Z R E D Z Ē T Ā C I L T S

A D V E N T A L A I K Ā

JŪS ESAT IZREDZĒTA CILTS,ĶĒNIŠĶĪGI PRIESTEŖI,SVĒTA TAUTA,DIEVA ĪPAŠUMS,LAI JŪS PAUSTU TĀ VARENOS DARBUS,KAS JŪS IR AICINĀJIS NO TUMSAS SAVĀ BRĪNIŠĶĪGAJĀ GAISMĀ. (Pēt.1.vēst.2,9)

STARP Dieva vārdiem, kuŗi nozīmēti adventa laikam, atronās arī šis pants. Varbūt šinī laikā viņš var teikt sevišķi daudz, ja spējam to attiecināt uz sevi. Lūkosim to darīt, runājot par izredzētu cilti.

Kas ir Dieva izredzēts? Dažs atbildēs: tas, kam klājās labi, kam dzīve ir brīva no rūpēm, raizēm, ciešanām, kas mierīgi un netraucēti var strādāt savu darbu un bez bažām skatīties nākotnē. Bet tādi it nebūt nebija ap. Pētaŗa vēstules lasītāji. Viņi piederēja pie zemākām šķirām, daudzi no viņiem bija vergi. Viņu dzīves apstākļi bija ļauni, vismaz nenoteikti. Bet varbūt dažiem no viņiem bija sava loma sabiedriskā vai valsts dzīvē? Arī tādu tur nebija. Taisni otrādi, viņus neieredzēja, viņus pat dažkārt vajāja. Viņus bieži uzskatīja par sabiedrības atkritumu, par negātīviem darbiniekiem. Apustulis Pāvils raksturo viņus: "Nav tur taču daudz pasaules gudro, nav daudz vareno, nav daudz augsti dzimušo" (Kor. 1, 26.).

Un taisni tiem raksta Pēteris: "Jūs esat izredzēta cilts!" Kas viņus padarīja par Dieva izredzētiem?

Varenā Romas valstī parādījās bīstamas sabrukuma pazīmes. Paši nopietnākie romieši to redzēja. Cicerons cīnījās ar koloniju izsūcējiem, kuŗi bieži vien izlietoja viņiem dotās plašās pilnvaras, lai paši sev sagrābtu bagātības, nerūpējoties par koloniju labklājību un uzplaukšanu. Tacits cildināja barbaru tikumus pret romiešu netikumību un izvirtību. Ķeizars Augusts aizsūtīja uz valsts nomalēm romiešu pilsoņus, kuŗi ar savu netiklo dzīvi saindēja sabiedrību. Varēja domāt: pie jūdiem apstākļi bija labāki. Bet lasot praviešu rakstus atskārstam, ka arī tur bija jācīnās ar liekulību, augstprātību, netaisnību, varmācību.

Šinī samaitātā pasaulē kristieši redzēja Dieva doto uzdevumu: paust tā varenos darbus, kas viņus aicinājis no tumsas savā brīnišķīgajā gaismā. Paklausot šim Dieva aicinājumam, viņi tapa par izredzētu ciltī.

Lielajā pasaulē kristieši gan vēl neredzēja panākumus. Tā gāja savu gaitu tālāk, un nekas neliecināja par to, ka viņa atzītu savas kļūdas un pārkāpumus. Bet kristieši redzēja panākumus pie sevis. Viņu sabiedrība atmeta ļaunumus: "Ļaunprātību, skaudību, mēlnesību." Viņi ieguva augstākas vērtības un sajuta tā Kunga palīdzību un svētību (2.nod.1-3). Turklāt viņi palika pazemīgi, apzinādamies, ka katrs par sevi nav nekas, savu spēku un nozīmi viņš dabū kā akmens garīgajā namā, kuŗam Kristus ir pamats (2. nod.4-6). Arvienu ciešāki un airsnīgāki savienojoties savā starpā un ar savu Pestītāju, viņi garīgi auga un tuvojās lielajam pasaules glābšanas uzdevumam, ko Dievs viņiem bija uzticējis.

Arī tagad pasaulē parādās sabrukuma pazīmes. Politiskā dzīvē radušies tādi sarežģījumi, kuŗus,dažkārt liekas, atrisināt nevar. Diplomāti pūlās un spriež un tomēr redz, ka uzdevums nav veikts. Pasaule atrodās kā uz pulvera mucas. Ja muca aizdegsies, tad visa pasaule var iet bojā, un tomēr tāda palikt kā līdz šim viņa arī nevar. Par daudz tur ir netaisnības, cietsirdības, varmācības. Tāda pasaule iet pretim katastrofai. Kas var viņu glābt?

Viņai ir vajadzīgs jauns gars, kas uzvar ļaunas tieksmes un nežēlīgus paņēmienus, kas liek ticēt cēliem uzdevumiem un rāda taisnus ceļus. Tas patiesībā nav jauns gars, tas ir Kristus gars, kas jau ir pasaulē, bet no kuŗa pasaule atsvešinājusies. Kas ir Dieva izredzēts šo garu pasaulei atkal no jauna dot?

Izredzēti ir tie, kas paši cietuši no pasaules ļaunprātības, viņas maldiem un meliem, kas ir vīlušies viņas solījumos, kas saskārušies ar viņas ļauniem gariem, cīnījušies pret tiem, bet panākumus nav guvuši. Izredzētie ir tie, kas šos ļaunumus redz ne tikai ārpusē, bet arī pie sevis un nesaudzīgi cīnās pret tiem, kas it nebūt negrib paši taisnoties, bet vaļsirdīgi atzīst arī savus pārkāpumus un grēkus un cenšas atgriezties. Bet ar to vēl nepietiek. Izredzētais atzīst Dieva aicinājumu un klausa tam. No daudzām balsīm kuŗas pasaulē paceļas, viņam jo spēcīgi skan viena balss, par kuŗu viņš nešaubās, ka tā nāk no Dieva, kaut arī daudzi tai runā pretim vai grib to pārkliegt. Izredzētais zina, ka Dieva prasības ir lielas, ka Viņš dažkārt prasa vislielākos upuŗus, lai celtu savu valstību. Bet izredzētais arī zina, ka tas, kas atsakās šos upuŗus nest, līdz ar to arī atsakās no Dieva aicinājuma un vairs nedrīkst sevi skaitīt pie Dieva izredzētiem. Viņš arī zina, ka neskatoties uz lielākiem upuriem, viņš viens pats nav spējīgs veikt Dieva prasīto uzdevumu. Viņš ir tikai akmens līdz ar citiem akmeņiem tā garīgā nama celšanai, kuŗu nes Kristus pats. Tikai norādītā vietā, sakarā ar citiem un par visām lietām balstīdamies uz savu Pestītāju, viņš var izpildīt savu daļu lielajā Dieva darbā.

Adventa laiks ir nopietns laiks, jo viņš sagatavo mūs Pestītāja uzņemšanai Ziemassvētkos. Tādēļ adventa laikā no senām dienām kristīgā baznīca izceļ Jāni Kristītāju, kas nolīdzinādams Pestītājam ceļu pie cilvēku dvēselēm, pats cieta un uzupurējās. Lai viņa nopietnais sauciens arī mums liek pārbaudīt sevi, savu vietu un uzdevumu Dieva valstībā! Vai zīmējās uz mums Pēteŗa vārdi par izredzētu ciltī?

MĀCĪTĀJS OSVALDS GULBIS

D E V Ē J I

ZIEMASSVĒTKOS

KAS Ziemassvētkos gudros taujājis vai tikai Bībeles pantus skaldījis, tam Ziemassvētku vēl nav bijis. Ziemassvētki ir apbrīnai un pielūgsmei, ne pārdomai. Ceļos jānometas un jāpielūdz, ne jāprāto. Tur nekā nevar izprātot. Taču pazīstamajā Bībeles pantā par lielo Dieva mīlestību ir vārds, pie kuŗa gribas apstāties. Šis vārds ir ''dot'' - ''tik ļoti Dievs pasauli mīlējis, ka... devis...''

Cilvēki pērk un pārdod. Kāļus, kāpostus un - lūgšanas. Kad bramina sievas rīsu vācele bij tukša, kad viņas drānās bija saradušies robi un kad tās pirkstiņam iegribējās gredzentiņa - bramins pārdeva savas pamācības, dziesmas un - lūgšanas (Skalbe). Un taču cilvēki vienmēr ir arī ņēmuši un devuši. Kur ir tas vīrs, kas drīkstēs teikt: ''Tas manis paša sagādāts un - samaksāts!'' Tirpuļi iet pār kauliem domājot, cik daudz esam saņēmuši bez maksas un nekā maksāt nespēdami. Katŗs kautcik būsim arī devuši. Taču ne par mums šoreiz gribēju runāt, ne par mani un tevi. Ko gan mēs esam devuši un ko varam dot? Vienus svārkus, kad pašiem divi un vecos, protams, kad iegādāti jauni? Vienu rozi, ja pašiem vesels rožu dārzs? Ūdens malku, ja pēc tā jāpāriet pār istabu? Un laipnu vārdu, ja to var paskandināt kā sudraba zvaniņu, un zvaniņš tāpēc nesadilst? - Īsti ņemot, tas jau arī ir viss, ko no manis un tevis sagaida: lai tu atdod savus vecos svārkus, lai tu nolauz vienu rozes ziedu un lai tu paskandinātu savu laipno vārdu sudraba zvaniņu. Tas jau nekā nemaksā. Tas vēl nav upuris. Lielas pūles tas neprasa. Bet kā iemirdzas acis, kā sasilst sastingusi sirds!

Katrā cilvēkā, arī vissliktākajā, ir tādas dvēseles skaistuma bagātības, ka, pieredzējuši pavasaŗa atnākšanas brīnumu, mēs paliekam bez valodas: sniega kalni sadilst, saule atspīd un, paskat, tur, kur bija kupena, plaukst ziedi. Jaunā derība to sauc par atgriešanos jeb sirdsprāta maiņu. Katrā cilvēkā ir labais, diemžēl parasti tas ir aizputināts, aizbērts, aprakts labais, apslēpta manta, kas jāmeklē un jāatrok. Un daudzreiz tas prasa tikvien pūļu, kā savā rožu dārzā noraut ziedu vai pāriet pāri istabai pēc malka ūdens.

Bet ja nu pēc ūdens tev jāiet uz Trīs gudro vīru aku - ko tad? Tas ceļš ir tāls. Tas ved gar kapiem pusnaktī. To ejot šausmas tevi šausmina un biedē biedi, un paskatīties atpakaļ tu nedrīksti, tad ceļa mērķi nesasniegt... - Un ja tev ir viena pati roze? Un ja tev tikai vieni svārki?

Te man nāk prātā teika par kādu svēto. Aukstā ziemas dienā, savā mētelī ietinies, zobenu apjozies un siltas domas domādams, jāj svētais meklēt savu tuvāko. Ja viņš to atradīs piekusušu, viņš domā, viņš cels to savā zirgā, ja tas būs aizstāvams, viņš par to cīnīsies. Un tad viņš sastop, ko meklējis. Vecs, nosalis vīrs stāv ceļmalā un trīc. Viņa tuvākais. Zirgā? Nē, to viņš nevēlas. Par viņu cīnīties? Kāpēc? Nē, viņam nevajag. Bet viņam salst. Vai labdarim varbūt nav mēteļa? Mētelis, protams, svētajam ir. Bet tas ir viņa paša mētelis un viņam pašam vajadzīgs. Taču svētais nebūtu svētais, ja viņš arī te neatrastu padomu. Viņš paņem zobenu, pārcērt savu mēteli un atdod pusi savam tuvākam.

Kas par varenu cilvēku, vai nē? Cilvēks, kas patiesi mīl savu tuvāko kā sevi pašu - ne vairāk, bet arī - ne mazāk. Taisnību sakot, augstākais bauslis no mums arī vairāk neprasa. Un tomēr cik sīks šis devīgais zobena vīrs, salīdzinot kaut vai ar to nabaga atraitni, par kuŗu evaņģelijs stāsta, ka upuŗa traukā tā iemetusi visu savu padomu.

Par tādiem devējiem, lūk, šodien gribam runāt, par tiem, kas norāva savu vienīgo rozes ziedu, par tiem, kas novilka savus pēdējos svārkus, par tiem, kas atvēra savas siltās istabas durvis un vētrainā naktī devās pēc ūdens malka uz Trīs gudro vīru aku...

Ir tādas naktis, kad nenāk miegs, kad cilvēks nav ne aizmirdzis, ne nomodā. Vienā no tādām naktīm man ienāca prātā šī Ziemsvētku vizija.

Tā bija liela egle, sirma un kupla kā pati cilvēce, īsta milzene. Un ļaudis nāca un nolika pie tās savas dāvanas. Un redzi, tur nāca viens un nolika savu dāvanu. Kad viņš savu dāvanu bija nolicis, man likās, ka es dzirdu lakstīgalu egles zarā pogojam. Es pārsteigts nodomāju: savādi, jo egle nav tas koks, kur lakstīgala nometas. Bet tad es sapratu - tas bija mūziķis, un viņa dāvana bij viņa mūzika. Mūzikai viņš bija dzīvojis. Mūzikas dēļ savā jumtistabiņā salis un salcis. Mūzikai upurējis savu jaunību un veselību. Es redzēju: viņa elkoņi bija apspūruši, viņa kurpes cauras. Es zināju: viņa kaimiņi siltos vasaras vakaros gan atvēra savu krēslaino istabu šauros lodziņus un, elkoņus uz palodzes nolikuši, brīdi paklausījās noplukušā mūziķa dziesmās, bet kad viņš būs miris, tie viņam pat lāga kapa vietu nenovēlēs un nebūs pagājis vēl viena cilvēka mūžs - vairs viņa kapa vietu nezinās. Es biju noskumis un gribēju teikt: ''Lielais meistar, man tevis žēl...'' bet viņš purināja galvu, lai klusēju un - klausos.

Un, raugi, tur nāca cits, kas visu savu mūžu bija patiesībai veltījis. Tās dēļ cietis, no dzimtenes padzīts, par traku nolamāts un tās dēļ rāvies kaktiņā, lai tikai acīs nedurtos. Un tomēr ļaudis viņu redzēja, jo viņš bija liels vīrs un lielu vīru var redzēt arī kaktiņā. Garām gājēji viņu durstīja saviem pirkstiem kā asmeņiem: ''Lūk, lūk, tur ir tas trakais!'' Tā viņš bija spiedies kaktiņā visu savu mūžu un rūgti raudājis, kā nobārts bērns, kas nesaprot, ko ļaunu darījis... Patiesības meklētāja pirksti asiņoja. Bet viņš to nemanīja. ''Tu jau asiņo!'' es gribēju teikt. ''Tev pāri darījuši. Tevi nav sapratuši.'' - Bet viņš man aizsteidzās priekšā. ''Paga, skaties!'' viņš sacīja. ''Tas taču ir skaidrs kā divreizdivi! Kā viņi to var nesaprast! Bet tikai viņu dēļ un viņu bērnu dēļ... reiz viņi sapratīs...'' Patiesības meklētājs sāka čukstēt kaut ko tik steidzīgi un tik klusi, ka es vairs nesapratu. Bet kamēr viņš runāja, likas, telpa bija pletusies plašāka un egle pastiepusies garumā.

Tad es redzēju ainu, kuŗā no-

Hansis Franke

PASAULES GLĀBĒJS

skatoties man bija jāraud. Tie bija divi veci ļaudis, salīkuši kā gatves vītoli vētrā un kā gatves vītolu rudenīgo lapotni vējš purināja viņu sirmos matus. Savās vecajās rokās viņi nesa sarkanas rozes. - Rozes rudenī! Rozes šo divu nabadzīņu rokās! Un šīs iekritušās acis viņu novārgušajās sejās! Nē, to es vairs nevarēju izturēt. "Rozes!" es kliedzu, "jūs nesat rozes! Maizīti labāk būtu nopirkuši, siltu mētelīti, savām vecajām kājām kurpes! Ko jūs ar rozēm iesāksit? Kam jūs tās nesat? Kas ir tas ņegausis, kas tās no jums var pieņemt?" Es čaloju kā strauts pār klinti klupdams. - "To jau mēs tev, dēls," sacīja drebošas lūpas un ielika man drebošās rozes drebošās rokās. "Priekš tevis jau nekas mums nebija par grūtu." - Tad kāds trauks manī saplīsa, un es raudāju tā, kā var raudāt tikai tad, kad sasists kaut kas bezgal' dārgs. "Nē, nē!" es vairījos. Es nevaru to pieņemt." Bet es jau biju pieņēmis un, pārsteigts, sarāvos: vai viņi kaut ko dzirdēja? Pēkšņi viņi nodrebēja kā nodreb aizcirsts koks pirms gāšanās. "Dēls, tagad klusē, metīsimies ceļos."

Bija kļuvis tik kluss, ka šajā klusumā es neuzdrīkstējos pat atvilkt elpu. Mēs nometāmies ceļos. Tad visa milzu egle salīgojās tā, it kā tā būtu tikai nieka zars, kas, putnam uzmetoties, šausmās saliecas, jo jūt, ka nespēs panest to, kam audzis. Un, skat, tā nebija vairs egle, bet ner edzēts, brīnumains koks, viss degdams vienās ziedu ugunīs un es - kā savas mātes rokās pacelts bērns, kad Ziemassvētku koris dzied Gods Dievam augstībā! Es sapratu: Dievs pats šai eglē bija kāris arī savu dāvanu.

"Jo tik ļoti Dievs pasauli mīlējis, ka viņš devis savu vienpiedzimušo Dēlu..."

Daudz dot nozīmē daudz mīlēt. Kas pusi dod, tas arī tikai pusi mīlē.

Daudz, daudz mums devuši mūsu vecāki, daudz - lielie pagātnes un tagadnes gari. Aka, no kuŗas padzeramies - viņu rakta. Maizes rieciens, ko laužam - viņu līdzi dots. Teka, pa kuŗu ejam - viņu iestaigāta. Viņi iet pa priekšu, mēs tikai sekojam. Mēs atveŗam savu krēslaino istabu logus un klausāmies: skan mūzika. Mēs reizinām savu reizes rēķinu un priecājamies, cik tas vienkārši. Un - rozes saņemam daudzreiz pat nezinot un neprasot, cik dārgi tās ir pirktas...

Daudz, daudz esam saņēmuši, tikdaudz, ka nevaram un nekad nevarēsim samaksāt. Un ja jau nevaram samaksāt tam, kas mums atstājis Nepabeigto vai Patētisko simfoniju, ja nevaram samaksāt tam, kas devis mums iespiestu grāmatu un elektrisko spuldzi, ja nevaram samaksāt tēvam un mātei, kā lai mēs "samaksātu" Dievam!

"Jo tik ļoti Dievs pasauli mīlējis, ka viņš devis savu vienpiedzimušo Dēlu, lai neviens, kas viņam tic, nepazustu, bet dabūtu mūžīgo dzīvību. (Jāņa ev. 3, 16) Un "caur viņu (Dēlu) viss ir radies un bez viņa nekas nav radies, kas ir. (Jāņa ev. 1,3).

Samaksāt!? Mēs jau pat aptvert nevaram..

Nē, Ziemassvētki nav gudro gudrošanai, pat tad nē, ja tie grozītu Bībeles pantus kā dārgakmeņus teoloģijas mikroskopā. Ziemassvētki ir apbrīnai un pielūgsmei. Un Ziemassvētku spredikis - tikai soliņš, uz kuŗa pielūdzejai draudzei ceļus atbalstīt.

PROF. H. PESTMALIS

VIKTORA IGO RELIĢISKĀ DOMA

ŠĪ GADA gala pārbaudījumos franču licejos no sešiem tēmatiem literatūrā divi bija veltīti Viktoram Igo, prasot paskaidrot divus pazīstamus izteicienus: "19. gadu simtenis ir Viktora Igo gadu simtenis" un "Viktors Igo - cilvēks - orķestris." Šāds Viktora Igo cildinājums izskaidrojams ne tikvien ar viņa 150 gadu dzimšanas dienas atceri, ko šogad atzīmē civilizētā pasaule, bet arī liecina par lielo cieņu, ko Igo arvienu vēl bauda franču gara dzīvē.

Ja nu jautājam par šādas cieņas iemesliem, tad pirmām kārtām jāmin trīs: poēzija, humānisms, doma.

Brīvi plūstoša, daiļskanīga valoda, poētisko salīdzinājumu un tēlu krāšņums un bagātība un fantazijas cēlais lidojums padara Igo dzeju tiešām par īstu meistardarbu. Viņa gramatika ir nevainojama, viņa vārdu krājums pārsteidzoši bagāts. Īstenībai viņš prot dot vizijas mistēriju un daiļumu; viņa sapņu ainavas un abstraktās domas pieņem reālu tēlu spožumu un taustamību.

Franči mīl deklamātoriskus efektus, valodas melodiju, poēzijas burvību; tāpēc viņi ciena savus dzejas meistarus, ķeltu bardu pēctečus.

Ar lielu patosu un dedzīgu daiļrunību Igo pauž cilvēku mīlestības, līdzjūtības, sociālās taisnības, labdarības un izpalīdzības idejas. Viņš ir lielo sociālo problēmu saucējs, celmlauzis un cīnītājs. Būdams parlamenta loceklis, viņš ar lielu dedzību ierosina un aizstāv sociālo likumdošanu, prasa nāves soda atcelšanu. "Mums jāglābj Francija, mums nav laika nīst. Mūsu tēvu revolūcija kļuva slavena ar saviem kaŗiem, mūsu revolūcija būs liela miera dēļ, ko sludinām."

Viktors Igo ir sava laikmeta liriska enciklopēdija. Visas jūtas, visas problēmas, kas nodarbina viņa laikmeta cilvēku, atrod izteiksmi viņa dzejā: mīla, ģimene, tēvija, filozofiskie meklējumi, reliģiskā evolūcija, nāves un nezināmā mīkla, ticība nākotnei, kas nesīs brīvību un progresu. Viņš ir pravietis, vizionārs, saucējs, morālists, savas tautas moža sirdsapziņa. Dažreiz viņa idejas mazliet ievirzas utopiskā, deklamātoriskā, didaktiskā un morālizējošā plāksnē. Viņš sludina pacifismu, vispasaules brālību, varas nepielietošanu.

Plašā diapozonā Igo dzejā atspoguļojas reliģiskā pārdzīvojuma izraisītās domas, jūtas, ilgas, šaubas, cīņas un gaviles. Igo ir neatlaidīgs Dieva meklētājs. Nāk šaubas, bet tās arvienu beidzot ved pie Dieva. "Es jūtu dievišķu, līksmu, baigu reiboni, kad visas šaubas saplūst patiesībā. - Es ticu Dievam vairāk, nekā sev pašam; es esmu vairāk pārliecināts par Dieva esmi, nekā par savu. - Donžuana cīņa ar statuju, Donkichota cīņa ar fantomiem, Hamleta cīņa ar ēnu, tā ir viena un tā pati cīņa. Tā ir cilvēka cīņa pret neredzamo pasauli, tā ir ķermeņa cīņa pret dvēseli, tā ir miesas divkauja ar garu, tā ir šaubu cīņas arēna, tā ir Jēkaba mūžīgā cīņa ar eņģeli."

Jūsmīgā pacilātībā Igo dzied Dieva majestātei. Viena no Dieva slavai veltītām dzejām saucas "Ekstaze." Zvaigžņotā naktī dzejnieks atrodas jūŗas krastā. Viņa skats sniedzas pāri reālai pasaulei. Viņš dzird, kā kalni, meži un visa daba jautā jūŗas viļņiem un debess ugunīm. Tie atbild ar savu mirdzumu, ar savu šalkoņu, godbijīgi noliecoties: "Tas ir Dievs-Kungs, tas ir Dievs-Kungs." Lielais romāns "Nožēlojamie" patiesībā ir reliģiozs raksts.

Kādi ir ceļi pie Dieva? Igo atbild: ciešanas, meditācija, mīlestība.

Viktoram Igo nepagāja gaŗām smagi pārbaudījumi. Tie viņu piemeklē viņa spēka gados. Nomirst viņa meitiņa; viņu pašu izraida no Francijas. Iemīļotā bērna nāve viņu tik stipri sagrauž, ka veselus četrus gadus viņš nav spējīgs nodoties radošam darbam. Viņš ir iegrimis meditācijā. Notiek dziļš sevis veidošanas darbs. Izkristalizējas svarīgas atziņas, veidojas pasaules uzskats: reliģiskā ticība, padevība Dievam, ciešanu nozīmes izpratne, kristīgās ticības dominējošā loma. "Es nāku pie Tevis Kungs, Tēvs, pie Tevis, kuŗam jātic; nomierināts es tev nesu savas sirus drumstalas - šīs sirds, kas pilna Tavas varenības un ko Tu salauzi. - Dvēsele no sērām sērās, cilvēks no krasta uz krastu ceļo pretim mūžībai. - Sāpes tiecas uz Dievu, kā bulta uz mērķi. - Dvēsele paliek plašāka ciešanās un beidzot atrod Dievu, tāpat kā acs lēca izplēšas tumsā, kāmēr ierauga gaismu. - Iziet cauri kņadai, troksnim, baumām, sapņiem, cīņai, baudai, darbam, sāpēm, klusumam; atpūsties sevis ziedošanā un tad - skatīt Dievu. Sākt pūlī, pabeigt vientulībā. Vai tāds, individuālās variācijas ievērojot, nav mūsu visu dzīves gājums?"

Mīlestības ideja dominē Igo domās un sirdī. Mīlestība filantropiskā, humānā ziņā; mīlestība reliģiozā, kristīgā ziņā. Igo ir pret varas pielietošanu. Viņš ir pret cietsirdīgu apiešanos ar dzīvniekiem. Viņš neatzīst mākslu mākslas dēļ. Rakstniekam, dzejniekam ir misija. Talants uzliek tiesneša pienākumus. Ģēnijam ir priestera uzdevumi. "Bērns, nekad nepadodies naida jūtām pret cilvēkiem, ja viņi ir nelaimīgi, kādi, diemžēl, esam visi. Žēlo viņus, nesniedz viņiem tikai savas labās sirds pusi. Un ja viņi ir ļauni, lai tava līdzjūtība ir vēl lielāka. Ļaunais cieš vairāk, tātad tas vairāk jāžēlo. - Ir svēts likums, tam jāpadodas; tas ir katrai dvēselei sasniedzams, un tas skan šādi: Neko nenīst, mans bērns, visu mīlēt, vai visu žēlot. - Mīlēsim! Kalposim! Palīdzēsim! Cīnīsimies! Cietīsim!"

Igo ir kristīgās mīlestības bards. Viņam ir tik viens ienaidnieks - naids visās tā izpausmēs. Visa viņa mācība - lielo kristīgās mīlestības likumu iedvesta un veidota. Visos savos rakstos viņš nepagurst cildināt mīlestību. "Laimīgs, kas var mīlēt un kas melnā naktī, ticību meklēdams, satiek mīlestību. Viņš ir atradis lākturi, dienu gaidot. Laimīga šī sirds! Mīlestība ir ceļš uz ticību. - Lai mēs varētu lasīt tajā pakrēslā, pa kuŗu Dievs mūs ved, debesu starojumam mīlestība pievieno savu cilvēcīgo gaismu. Mīliet taču! jo viss to sludina. Gars vien pilnu gaismu nesniedz, un bieži sievietes sirds ir Dieva esmes izskaidrojums."

Šis debess starojums ir mīlestības straume, kas plūst no absolūtās mīlestības avota - Dieva. Uz to cilvēks tiecas ar visām savām sirds ilgām. Un jo vairāk viņš tam tuvojas, jo pilnīgāka kļūst viņa svētlaime. Reliģiskais pārdzīvojums padziļinās līdz misticismam, līdz dvēseles saplūšanai ar Absolūto.

"Galvenais ir tas, ka mēs varam nokļūt Dieva tuvumā. Vēl vairāk, mēs ne tikvien to varam, mēs nevaram tur nenokļūt. Un tā ir Kristus mācītā mīlestība, kas mūs tur aizved. - Kad mēs tuvojamies Dievam, mūsu dvēseles radniecība ar Viņu atklājās kā neizsakāms, apslēpts glāsts. Es domāju - es Viņu jūtu sev tuvu; es strādāju radošu darbu - es Viņu jūtu tuvāk; es mīlu - es Viņu jūtu vēl tuvāk; es pielūdzu - nu es Viņu jūtu pavisam tuvu." Ar meditāciju cilvēks paceļas neaprobežotā plašumā, Dieva tuvumā. "Lūgšana ir tilts starp cilvēku, kas nokļuvis pie bezgalības sliegšņa - un Dievu."

Morāliskais likums un cilvēka gribas brīvība liecina par Dievu un par cilvēka dvēseles radniecību ar Dievu. "Morāliskais likums ir pavediens, kas ved caur labirintu. Es jūtu siltumu, es tuvojos, tas ir labais; es jūtu aukstumu, es atkāpjos, tas ir ļaunais. - Brīvā griba - tā ir iespēja darīt ļauno vai labo, tā ir brīvība, tā ir atbildība."

Igo pasaules uzskatu metafiziskā plāksnē varētu nosaukt par panpsichismu. Viņš visur redz gara izpausmi. Visā radībā, kā dzīvā, tā nedzīvā, viņš redz dvēseli. - Ar mīlestību un bezgalīgu apbrīnu viņš pārdzīvo lielo visuma harmoniju. "Nepārtrauktā reliģiskā pacilātība, sapņa apņemts un uzmanīgi es piedalos šajā mūžīgajā dievkalpojumā, ko Dievs notur cilvēkam dienu un nakti dabā - Viņa lielajā baznīcā. - Dievs ir visur, Viņš tiek pielūgts katrā vietā un it īpaši d abā. - Viss runā, un tagad, cilvēk, tu zini, kāpēc viss runā. Ieklausies labi. Tev kļūs skaidrs, ka vēji, viļņi, liesma, koki, niedras, klintis, viss dzīvo! Viss ir apgarots, visam ir dvēsele. - Vielas nav, ir tikai dvēsele. Ir tikai viena Dieva izpausme - gaisma, un Viņam tikai viens vārds - Mīlestība."

"Vielas nav" šie vārdi mums liek domāt par jaunākajiem atklājumiem fizikā, Einšteina teorijas secinājumiem.

Igo Dieva koncepciju varētu nosaukt par mistisku panteismu. Bet viņš nav panteists šī vārda stingrā nozīmē. Viņš māca, ka Dievs ir lielais Visums, bet bez tam arī individuāls. Dievs ir reizē makrokosms un mikrokosms. Viņš ir Viens, bet viņš apzinas savu vienību.

Tālāk sekojot Igo reliģisko domu gājienam, jāapstājas pie viņa uzskatiem ezoteriskā plāksnē. Viņš redz mistēriju, kas trīs un vibrē ap lietām, viņš tic dvēseles nemirstībai, viņš redz evolūcijas pakāpes kosmiskā mērogā. "Lai brīvības likums piepildītos, t.i., lai brīvībai sekotu atbildība, ir absolūti nepieciešams, lai fainomēns, ko sauc par cilvēku, arī pēc dzīves izbeigšanās pastāvētu. - Noslēgumā interesanti pieminēt, ka jaunlaiku eksistenciālisma paudēja Sartra jautājums: "l' Etre pour soi et l' Etre en soi" (būte par sevi un būte sevī), citiem vārdiem - par cilvēku kā nepilnīgu, nelaimīgu un slimu būti, ir nodarbinājis arī Viktoru Igo. Viņa atbilde ir šāda: Dievs savu vaigu cilvēkam ir apslēpis. Cilvēks neredz Dievu (šo domu simboliski izsaka 1.Mozus grām. stāsts par cilvēka izdzīšanu no paradīzes). Toties, lai tas realizētu savu garīgo esmi, cilvēka sirdī ir ieliktas nerimstošas ilgas pēc Dieva, nemitīgs nemiers un tieksme pēc ideāla. Ja cilvēks redzētu Dievu, cilvēks kļūtu pilnīgs. Viņam vairs nebūtu nekāda mudinājuma veidoties uz pilnību.

Tso apskatu par Viktora Igo reliģisko domu nobeigsim ar dzejnieka dedzīgo aicinājumu kādas dzejas beigās:

"Stunda tuvojas. Ceriet! Aizdedziniet izdzisušo dvēseli! Mīliet viens otru! Tas ir svēts siltums. Tā ir patiesās dienas uguns. Drūmā pasaule, aukstā, ledainā, smagā pasaule prasa būtņu sublimāciju caur liesmu, caur mīlestību."

PROF. K. KARKLIŅŠ

RELIĢIJAS NOZĪME

II

TAGAD mēs varam pievērsties mūsu tiešam jautājumam par reliģijas nozīmi. Tā ir ārkārtīgi liela. Tā asina prātu, izdaiļo jūtas un stiprina gribu. Reliģijas īstais pamats ir jūtas un griba. Uz tām prāts dibina savu celtni. Tā reliģija aptveŗ visas cilvēka spējas. Tomēr ar prātu vien reliģiju nav iespējams aptvert. Te jānāk palīgā intuicijai, kas palīdz izjust reliģijas īsto iru.

Reliģija māca domāt par mūžības jautājumiem. To gaiši rāda latviešu literātūra. Mūsu lielākie rakstnieki ir dziļi reliģiozi. Lai minam šeit J. Poruku, Fr. Bārdu, A. Brigaderi, K. Skalbi, Apsīšu Jēkabu, A. Austriņu, A. Saulieti, brāļus R. un M. Kaudzītes, J. Raini, Aspaziju u.c. Daļa no viņiem izaugusi no hernhūtiešu aprindām, piem., J. Poruks, K. Skalbe, Apsīšu Jēkabs, brāļi R. un M. Kaudzītes, Fr. Bārda, J. Vecozols u.c. Hernhūtisms bija īsta tautas reliģija. Tas rādīja, ka kristīgās mācības izplauka vienkāršā tautā. Hernhūtisms mācīja tautu domāt par mūžību, neiznīcību, grēku, sodu, algu, pestīšanu, cilvēku mīlestību u.t.t. Hernhūtisma aprindās radās pirmie latviešu domātāji. To skaidri apliecina minētie rakstnieki. Pirmais patstāvīgais domātājs latviešu literātūrā Kaspars Gaitiņš brāļu R. un M. Kaudzīšu romānā Mērnieku laiki ir izaudzis no hernhūtisma aprindām (Ilze). Reliģija izveidoja īpašu pasaules uzskatu. Uz tā dibinās nopietna dzīves mācība. Vispār reliģija stipri izkopa cilvēka prāta pasauli.

Ne mazāka nozīme reliģijai ir cilvēku jūtu pasaules izdaiļošanā. Jūtas ir vismazāk izkoptā cilvēka dvēseles daļa. Tas tāpēc, ka jūtu dzīve ilgu laiku psīcholoģijā bija atstāta novārtā. Tikai Ž. Ž. Ruso tās iecēla saulītē. Jūtas prasa vēl nopietnu kopšanu. Un te nu tieši reliģijai liela nozīme. Ticība savalda zemās kaislības un afektus. Lai minam šeit seksuālās kaislības, ienaidu, dusmas, bailes u.c. Tās visas klausa reliģijas noteikumiem. Šajā sakarā der atcerēties svētā Augustina dzīvi. Reliģija savukārt palīdz izkopt augstākās jūtas, piem.: morālās, intellektuālās, aistētiskās u.c. Sevišķi labvēlīga ietekme ir reliģiskām jūtām uz morālām, kas ar tām cieši sasietas. Morālās jūtas savu svaru lielā mērā dibina uz reliģiskām jūtām. Tāpat tās stiprina intellektuālās jūtas. Arī aistētiskām jūtām reliģiskās jūtas sniedz savu atbalstu. Ne bez pamata krievu dzejnieks V. Žukovskis saka: "Poēzija ir debesu reliģijas zemes māsa." Un tālāk: "Poēzija ir Dievs svētās zemes ilgās." Vispār reliģija izkopj, izdaiļo, izskaistina jūtu pasauli. To nozīmi šajā ziņā nevar vien pietiekami augstu novērtēt.

Reliģija un māksla ir stipri radniecīgas savā starpā. Reliģiskais pārdzīvojums stāv tuvu aistētiskajam pārdzīvojumam. Izšķirība ir tikai tā, ka reliģijā valda transcendence, bet mākslā - immanence. Reliģija ir dziļi ietekmējusi mākslu. Ievērojamākie latviešu un cittautu rakstnieki, gleznotāji un mūziķi visos laikos ir pievērsuši reliģiskiem jautājumiem lielu uzmanību. Lai minam J. Poruku, Apsīšu Jēkabu, A. Brigaderi, J. Rozentālu, R. Vāgneru, L. Bethovenu, J. Bachu, L. da Vinči u.c. Reliģija un māksla vienmēr tuvu stāvējušas viena otrai un apaugļojušas viena otru. Jau senos laikos reliģija un māksla bija zināmā mērā apvienotas (reliģiskas dejas). Vēlākos laikos par tādu apvienošanu liecina jaukās dziesmas, skaistie dievnami, no kuŗiem daudzi ir architektūras meistardarbi (sv. Pēteŗa baznīca Romā). Tas pats darāms mūsu dienās. Ievērojot tuvo radniecību starp reliģiju un mākslu, jāatzīst par labu dievkalpojuma apvienošana ar māksliniecīskiem priekšnesumiem. Garīgi priekšlasījumi, skaisti koncerti, jauki koŗi, ērģeļu priekšnesumi, jaukas dziesmas ir silti apsveicami. Par reliģijas un mākslas apvienošanu savā laikā dedzīgi uzstājās jau J. Poruks (drāmā Hernhūtieši).

Lielu iespaidu reliģija atstāj uz cilvēka gribu. Tā apspiež zemās iekāres, nelāga dziņas, tumšas vēlēšanās. Tā skaidro cilvēka dvēseles dzīvi. No otras puses tā stiprina labās tieksmes, cēlās ilgas. Tā spēcina labo gribu. Cilvēks top stiprs, ciets, nelokāms. Viņš dara labu un vairās no slikta. Viņa labā griba top cieta kā tērauds, uz kuŗas viņš droši var balstīties dzīvē. Tāds cilvēks jūt sevī lielu gara spēku, uz kuŗa viņš var droši paļauties. Tāds cilvēks labu grib un labu dara. H. Ibsens par tādu cilvēku saka:

> Tiks piedots tad, ja neiespēji,
> Bet mūžam ne, ja negribēji.

Tādā kārtā reliģija nopietni izkopj cilvēka dvēseles dzīvi. Tā dara cilvēku gudru, smalku un spēcīgu. Tomēr tā nedara cilvēku pasīvu. Nē, taisni otrādi: tā vada viņu darbīgā dzīvē. Tā rūda viņa raksturu. Cilvēks reliģijas ietekmē nopietni stiprina savu raksturu. Viņš pārvērš savas domas, jūtas un dziņas darbā. Reliģiozs cilvēks ir darbīgs dzīvē. Viņš realizē savu personību īstenībā. Viņš ir aktīva radoša personība.

Reliģisku cilvēku vada gars, ne vara. Viņš vairo dzīvē gara vērtības. Viņš dod no savām gara vērtībām citiem cilvēkiem, cik tie vēlas. Bet viņš nevienam neko neuzspiež ar varu. No varas darbiem reliģiozs cilvēks vairās. Tā, par piemēru, rīkojas latviešu literātūrā šķīstsiržu ļaudis un bālie zēni. Šķīstsiržu ļaudis vairo dzīvē gara vērtības. Bet viņi nopietni vairās no rupjas varas. Kad viņiem jāsaduŗas ar rupjo varu, viņi aiziet klusēšanā. Viņi piegriežas savai dvēselei. Viņi dzīvo Dievā. Tā izskaidrojama viņu sabiedriskā pasivitāte un garīgā aktivitāte. Pie šķīstsiržu ļaudīm pieder Andriņš, Ilze, Anuža, Andŗa tēvs, Salkšņu tēvs, Kukažiņa, Vecais Krišjānis, Bungatiņš u.c. Viņiem līdzīgi ir bālie zēni. Tie ir īsti gara varoņi. Viņi ir smalki, trausli, vāri. Saduŗoties ar rupjo varu, viņi nereti aiziet bojā. Viņi ir par agru atnākuši dzīvē. Viņu laiks vēl nav nācis. Tā izsakās par saviem varoņiem J. Poruks stāstos Asaras un Romas atjaunotāji. Un viņam ir taisnība. Mūsu dzīvē vēl valda rupja vara. Bet reiz pienāks laiks, kad vairs nevaldīs vara, bet gan gars. Tad sāksies augstākās cilvēces laikmets. Pie bālajiem zēniem pieder Matīsiņš, Silenieku Jānis, Cibiņš, Juris, Dullais Dauka u.c. Andŗa tēvs Apsīšu Jēkaba stāstā Bagāti radi neko nepanāca pie saviem bagātajiem radiem, kas balstījās

VOLDEMĀRS MEŽARAUPS

Ziemassvētkos

SVAIGĀM PĀRSLĀM KLĀTI NAMI.
DZIESMU SKAŅAS... ĒRĢELES...
TORŅI, AUGŠUP ZILGODAMI,
ZEMES BĒRNU ILGAS NES.

MIERU SŪTA DEBESTETĪTS.
MIERĀ UZZIED KLUSĀ SIRDS.
CILVĒKS, MIERA DIEVA SVĒTĪTS,
CILVĒKAM KĀ ZVAIGZNE MIRDZ.

uz varas. Bet kad viņš iegāja nabagu mājā, kuŗā bija apmetušies rupjas varas iedrag ā ti cilvēki, viņa ietekme uz tiem bija patiesi liela. Te liels gars ietekmēja līdzīgus garus.

Beidzot reliģija rāda cilvēkiem ceļu, pa kuŗu tiem jāiet. Šis ceļš ir iekšējās veidošanās ceļš. Dvēseli var pestīt, ejot tikai pa iekšējās labošanās ceļu. Tas ir šaurais ceļš.

Es rādu jums, kas labs, kas ļauns,
No kā būs bēgt un bīties.
Un ka ar to, kas grēks un kauns,
Nekad jums nebūs pīties.
Es jūsu stiprums, jūsu pils,
Kas dvēseli jums nepievils.

Vēl jāaizrāda, ka reliģiozam cilvēkam atveŗas skaists skats uz plašo pasauli. Pasaule ir Dieva radīta. Viņš veidojis lietas vienu ar otru sakarā. Viņa radībā viss sasaskan. Arī cilvēks nestāv pasaulē viens. Viņš cieši saistīts ar visu Dieva radību. Visa pasaule ir it kā liela somfonija, kuŗā ikkatrs spēlē līdz. Tā cilvēks var droši un brīvi raudzīties plašajā pasaulē, jo visu vada un valda viens Dievs. Cilvēks paļaujas uz Dievu un sevi pašu un brīvi rīkojās pasaulē.

Tādā kārtā reliģija ir īsta pilnības skola. Reliģijā cilvēks aug un veidojas uz pilnību. Šis pilnības mērs ir Dievs. Tā cilvēkam paveŗas bezgalīgs attīstības ceļš. Cilvēka dzīve ir mūžīga kalnā kāpšana, mūžīga sestā radīšanas diena. Kāds plašums! Kāds tālums!

Visumā cilvēks tomēr daudz nelauza galvu par personīgām lietām. Kamēr cilvēkam labi klājas, viņš parasti daudz par Dievu nebēdā. Viņš dzīvo un darbojas ar pilnu jaudu, paļaujas uz saviem spēkiem un jūtas bieži vien itin labi. Un ar to lielajam vairumam cilvēku pietiek. Cilvēks palīdzas pats sev, un viņam šķiet, ka cita palīga nemaz nevajag. Kā ar aizsietām acīm viņš skatās uz dzīves dziļākiem noslēpumiem. Viņš nereti dejo uz bezdibena malas. Bet kad cilvēku sāk piemeklēt likstas un dažādas nelaimes, viņš mēdz meklēt sev drošu palīgu. Arī tuvojošās nāves bailes sāk mocīt cilvēku. Dzīve ir īsa, mūžība gara. Cilvēka prāts sāk kavēties pie mūžības domām. Viņš redz, ka ar dažādām likstām, sāpēm, ciešanām, mokām, nelaimēm un nāvi viens pats galā netiks. Tad viņš sāk meklēt Dieva palīdzību. Dievs ir vienīgais drošais palīgs cilvēkam visās nelaimēs. Tikai Dievā viņš rod pestīšanu no skumjās dzīves un rūgtās nāves. Tā no laicības viņš pievēršas mūžībai. Viņš sagatavojas bezgalības ceļojumam. Cilvēka dzīves ceļš virzās caur pasauli uz debesīm. Šeit laicība, tur mūžība. No vienas otrā ved nāve.

Reliģijai ir ārkārtīgi liela nozīme cilvēka dzīvē. Var droši sacīt, ka reliģija būtu jāizgudro, ja tās nebūtu. Reliģija ir īstais dzīves saturs. Tā veido skaidru un noteiktu pasaules uzskatu. Tā dod to, ko nevar dot ne zinātne, ne filozofija, ne māksla. Tā ir dvēseles veldze dzīves tuksnesī. Reliģija rāda ceļu uz garīgo pilnību. Tajā cilvēks audzina pats sevi. Tā ir lieliska garīgas veidošanās skola. Tā saista galību un bezgalību, laicību un mūžību, šo sauli ar viņu sauli, immanenci un transcendenci. Reliģija vieno visumu un cilvēku harmoniskā saskaņā. Visā pasaulē valda nesatricināma vienība. Šīs vienības avots ir Dievs. Uz Dievu ved visi dzīves ceļi. Dievs ir visuma cēlonis un gala mērķis. Sakāms vārds pat saka, ka bez Dieva nevarot pārkāpt par slieksni, bet ar Dievu varot doties jūŗai pāri.

Daži pētnieki aizrāda, ka reliģija vairs nesaskanot ar jaunlaiku filozofijas un zinātnes sasniegumiem. Tā esot novecojusies. Bet tiem jāatgādina senie vārdi: "Burts nokauj, gars dara dzīvu." Bībele ir sena grāmata. Pieņemsim, ka burtiski ne viss Bībelē saskan ar modernās zinātnes un filozofijas atziņām. Bet tas tā ir ar visām senām grāmatām. Taču Bībeles gars ir joprojām jauns un dzīvs. Tas pilnīgi saskaņojams ar zinātnes un filozofijas atziņām. Bībelē nav jāmeklē burtiskas nesaskaņas, bet gan gara saskaņas ar jaunlaiku filozofijas un zinātnes atziņām. Bez tam īsti zinātnieki nemaz nav nereliģiozi cilvēki. Lielākā daļa zinātnieku ir dziļi reliģiozi. Arī dabas zinātnieki. Viņi taisni visskaidrāki redz, ka dziļākie dzīves jautājumi nav ar prātu atrisināmi. Dziļākie dzīves noslēpumi nav nemaz atklājami. Šo traģisko stāvokli zinātnieki apzinās vislabāk. Tādā kārtā modernā zinātne un filozofija nerunā pretī reliģijai un Bībelei.

Tikai materiālisma pārstāvji zinātnē, filozofijā un mākslā noliedz Dieva eksistenci. Te varam minēt Lametri, L. Bichneru, E. Hekeli u. c. Viņi tiešām neatzīst reliģijas mācību par pareizu. Bet minēto zinātnieku Dieva eksistences noliegumi ir tik vāji, ka pie tiem nav vērts aizkavēties. Mēs jau citā vietā aizrādījām, ka Dieva eksistenci noliegt nemaz nav iespējams. Tad jau arī ola varētu vistu mācīt. Tādā kārtā Bībeles gars mūsu dienās ir tikpat dzīvs kā senos laikos. Habent sua fata bibelli.

Tik liela ir reliģijas nozīme cilvēku dzīvē. Viegli saprotams, ka neticīgam cilvēkam visa tā trūkst. Viņam pasaule nav vis organiska vienība, bet gan mechanisks process. Viņa uztverē dzīve šķiet nesakarīgu parādību virkne. Arī viņam pašam nav droša pamata zem kājām. Cilvēks ir padots akla likteņa varai.

Dažreiz gan mēdz aizrādīt, ka cilvēkam bez reliģijas varot būt augsta tikumība un dziļa kultūra. Tomēr bez reliģijas tikumībai trūkst stingra pamata. Tāpat arī kultūrai nav droša pamata.

Parastais lielpilsētnieks pilnīgi nodots savu iegribu varā. Viņš neatzīst nekādas augstākas varas pār

sevi. Viesībās, dzīrēs, sporta sacīkstēs, kafejnīcās, kinematografos, izbraukumos, dejas zālēs, nakts lokālos, dažādās izpriecās viņš pavada savu brīvo laiku. Nekas te neko neliecina par kādu augstāku varu. Šeit velti meklēt dievības elpu. Viņš ir masas cilvēks. Viņa elks ir masa. Viņš redz sev apkārt tikai līdzīgas būtes. Istenībā lielpilsētnieks savas dzīves dziļāko iru vēl nemaz nav atradis. Lielpilsētas vēl ir stipri jaunas. Lielpilsētnieks pa daļai vēl pārtiek no pagātnes garīgā mantojuma, kas nācis no laukiem līdz. Vecās vērtības viņš pa daļai ir atmetis, bet jaunu vēl nav paspējis radīt. Lielpilsētas dzīvei pieskaņotu garīgu vērtību viņam vēl trūkst. Viņš patlaban pārdzīvo kultūras dzīves mijkrēsli. Kad šis kultūras dzīves mijkrēslis beigsies, lielpilsētnieks atkal meklēs un atradīs Dievu. Sabruks masas kundzība, veidosies atkal spēcīgas un dziļas personības. Bez Dieva nekāda augstāka gara dzīve nav iespējama. Dievs ir visas gudrības sākums un gals. Nevis bezdievībai cilvēce virzās pretī, bet gan dziļākai dievticībai. Istenībā cilvēcei nav nekā cita ko reliģijas vietā likt. Cilvēku apskaidrībai un pestīšanai ved pretī vienīgi reliģija. Reliģija nākotnē laidīs vēl dziļākas saknes cilvēka dvēselē. Kamēr cilvēce pastāvēs, tikmēr pastāvēs arī reliģija. Reliģijā mīt ārkārtīgs gara spēks.

Tāpēc cilvēkam jāgriežas atpakaļ pie Dieva. Dievs ir cilvēces A un O, sākums un gals. Nobeigsim savu apcerējumu ar Fr. Bārdas dzejoli Spārnotais dziedonītis.

Mazs, sniegā nomaldījies dziedonīt's,
Kam sirds vietā pukst saules pasaciņa,
Ar spodru dziesmiņu uz balta zara trīc
Un zib un vizuļo kā dzintaruguntiņa.
Kur dīvaini tas ir šai baltā klusumā!
Kā brīnumam tam tuvojos es,
pārslas sēdams:
Mans mazais draugs... Te spoks!
Un nava vairs nekā,
Tik zars vēl līgojas, to klusi pieminēdams,
Un sniegā pūkainā sīksīkas pēdiņas...
Kur nāca viņš? Kur palika? Kā teikt! Ak Dievs...
Tik rāpuļgaita mums ir droši izpētama.
Gars spārnotais kā sapnis nāk un aizlaižas,
Un kam viņš pamirdz, var tam tikai - pateikties.

A. ĀBELE

Dzīves cīņu vai kristiānismu

JAU tepat divi tūkstoš gadus atskan Kristus Evaņģelija vārdi: "Tev būs savu tuvāku mīlēt kā sevi pašu. Nekrājiet mantas ko kodes un rūsa bojā... jo kur ir tava manta, tur būs arī tava sirds." Kristus savā Evaņģelijā ir uzrādījis mūžīgās vērtības pēc kuŗām censties un par kuŗām augstākas vēl neviens mirstīgais nav uzrādījis.

Vai mēs esam tuvu to piepildīšanai? Nebūt nē! - Mūsu gadsimtu raksturo kapitālisma straujā attīstība un cilvēces kopdzīves iekārta, kur cilvēku eksistenci un laimi (materiālā plāksnē) noteic manta. Tās iegūšanas ceļš ir - lielas cilvēces daļas atzītā un daudzu apjūsmotā - dzīves cīņa. Tā dzīves cīņa, kur visi cīnās ar visiem, kur stiprākais un savtīgākais satriec vājāko un tad uz viņa labklājības un laimes drupām, viņu izmantojot, ceļ savu labklājību un laimi, kas daudzreiz ir tikai akla mantas raušana. Šai cīņā un skriešanā pēc liekas mantas ir aizrāvušies cilvēki, tautas un valstis. Tā brāžas pār pasauli kā postoša vētra, sadragājot un iznīcinot lielu cilvēces daļu, savu šausmu kalngalus sasniedzot pasaules karos ar desmitiem miljoniem izdzēstu jaunu ziedošu dzīvību un simtiem miljonu izpostītu dzīvju, ar tagad jau saskatāmām pazīmēm - iznīcināt visu cilvēci. Ar šo dzīves iekārtu mēs no Kristus Evaņģelija piepildīšanas esam attālinājušies un attālināmies vēl vienmēr.

Ir bijuši laika posmi, kad Kristus Evaņģelija ietekmē ir izveidojušās zināmas kristiānisma caurstrāvotas cilvēku kopdzīves tradicijas: kad kungs rūpējās par sava kalpa, saimnieks par savas saimes un tirgotājs par sava pircēja labklājību. Bet straujā kapitālisma un dzīves cīņas attīstība ir cilvēci aizrāvusi uz citu pusi, piespiedusi kalpot profitam un liekas mantas iegūšanai, neskatoties uz kristiānisma un morāles idejām. Gan jau arī agrāk ir atskanējušas daudzas brīdinātājas balsis, taču pēdējās, lielās starptautiskās dzīves cīņas katastrofas ir daudzus piespiedušas pārdomāt un nākt pie atziņas, ka cilvēcei ir vajadzīga jauna kopdzīves iekārta uz kristiānisma un sadarbības pamatiem.

Jaunībā daudzi ir bijuši ideālisti ar cēlu un daiļu apņemšanos savās baltajās, nevainīgajās jaunatnes dvēselēs, kuŗās, vecāku aizvējā un audzinātāju kopšanā, tik skaisti sazēla kristiānisma idejas, bet izejot dzīvē, tiekot ierautiem dzīves cīņā, šīs apņemšanās lielu daļu vajadzējis ar sāpēm izraut no dvēseles, ir bijis jāpeld līdzi melnajai un netīrajai dzīves cīņas straumei. Retie tik varējuši pastāvēt kā stipras, nesatricināmas klintis, kuŗu nabadzīgajā, skarbās dzīves cīņas viļņu aizskalotajā augsnā vēl zaļoja un ziedēja šīs cēlās un mūžīgās kristiānisma idejas, saņemot dzīvības spēku no dzīves cīņās nesadragātiem dvēseles dziļumiem. Bet tie, kas nespēja ne piemēroties, ne izturēt - lūza nelaikā...

Mēs esam tikai zemes bērni, ar visām šīs pasaules kaislībām un vājībām un nespējam pretoties lielajiem dzīves kārdinājumiem un iespaidiem, ja mums nav droša pamata un atbalsta, kas nodrošina mūsu eksistenci, garīgo attīstību un izslēdz liekas mantas vajadzību kā šo neatvairāmo prasību nodrošinājumu un augstākās attīstības iespēju.

Mums jāapbruņojas ar Kristus Evaņģelija idejām un jāuzsāk cīņa ar gara ieročiem par šo ideju īstenošanu un par labāku pasaules iekārtu. Par iekārtu, kuŗa cilvēku atsvabina no bailēm par savu eksistenci, no zūdīšanās par rītdienu, no liekas mantas un tās doto priekšrocību vajadzības. Par iekārtu, kuŗā cilvēka eksistence un garīgā attīstība nodrošināta ar cilvēces kopīgā darba augļiem, kuŗā līdzcilvēku uzskata ar tuvākmīlestību par palīgu kopīgā darbā, kuŗā stiprākais palīdz vājākajam un kopīgiem spēkiem cenšas pēc cilvēces īstas laimes, izlīdzinātas labklājības un Dieva valstības mūsos.

MĀCĪTĀJS OSVALDS GULBIS

TANĪ NAKTĪ

ZIEMSVĒTKU LEĢENDA

VIŅI piedzima vienā naktī, Viņš un Viņa ēna, jo gaisma sader ar ēnu tāpat kā balss ar atbalsi. Un tā, kā gaismai ar ēnu, tā Dievs arī viņiem bija lēmis kopā turēties, līdz Gaisma atkal atgriežas pie Gaismas un Ena - - bet tā jau cita nakts.

''Nu, ko tu saki? '' viesnīcnieks uzsvieda divi sudraba grašus uz nekrāsotā ozola galda. ''Vai es nemāku naudu pelnīt, ko? ''

''Uhū! Kas par veiklu dancinātāju!'' Graši priecājās un griezās uz augšu palēkdamies. Bijusi tik tā mūzika labāka. Iereibušais blandoņa tepat aiz loga jau nu dziedāja - neko teikt. Motīvs bija patīkams, bet izpildījums! Tas jau vilka kā vectēvs baznīcā. Ātrāk to vajadzēja dziedāt, ātrāk! Graši bija ceļotāji. Viņi bija redzējuši pasauli. Viņi bija iegriezušies krogos un baznīcās. Un visur, kur viņi gāja, viņi piepūta vaigus un spīdēja cik vien varēja.

''Paskat', paskat', kā es laistos,'' sauca viens.

''Es vēl vairāk, es vēl... es vēl,'' lielījās otrs, bet nespēja nobeigt un gluži aizkusis atkrita pirmajam līdzās, jo kamēr dāldeŗi labprāt turas pa vienam, graši turas kopā.

Pū, pēc tādas trakas dejas derēja atpūsties un ļauties sevi apbrīnot. Grašiem patika, ka viņus apbrīno. Un te nu viņi, tā teikt, bija tikuši īstajās rokās. Viesnīcnieks - gods, kam gods - ar naudu prata apieties. To viņi juta tūlīt, tiklīdz tika laukā no kabatas, kuŗā tik mīlīgi bija skanējuši no Nācaretes līdz pat Betlemei - un neviens viņos nebija klausījies! Neviens. Ne tas vīrs, kuŗa kabatā viņi bija žvadzējuši, ne viņa sieva. Bet tas vēl nekas! Daudz ļaunāk,ja tu tiec ubaga nagos, graši atpūzdamies prātoja. Bīdamies, ka tu tik neaizbēdz tāds plikadīda tevi spiež savā netīrajā saujā kā mušu. Slāpsti vai nost - viņam vienalga. Galu galā liela prieka nebija arī no bagāta skopuļa. Tāds jau nu prot arī grasim godu dot - tiesa, kas tiesa. Bet tāds tev ar' nekad neuzticas. Tu vari būt tikko no ķeizara kaltuves nācis, tāds tevi groza un šķoba, kas, protams, arī nemaz nav tik nepatīkami, bet ceļošanai tad ir beigas. Skopuļa naudas lādē ieticis, tu vari nīkt melns palikdams - gaismu tad vairs neredzēt...

''Nu, kas ir, siev'? '' viesnīcnieks jautāja, un, lukturi uz galda nolicis, mīlīgi noraudzījās abos grašos kā tikko piedzimušos dvīnīšos. Viņam tie likās tie brangākie graši, ko viņš jebkad redzējis - un tīri par neko! Kaut taču sieva būtu viņam kaut cik līdzi priecājusies!

''Vai t' labāk nemaz nepaliek? '' viesnīcnieks beidzot pacēla sarkano bārdu un paskatījās uz krēslaino istabas kaktu. Segām un palagiem aizklājusies,tur sieva kunkstēja un vaidēja jau no pusdienas.

Neatbild? Nu, neatbildi ar'! viesnīcnieks sapīka. Nevajaga. E, suņa dzīve. Noskrienies kā suns, un luncinies kā suns: Lūdzu, kungi! Lūdzu, kungi!... Beidzot, kad tavs laiks pienācis, un tev vairs nav jāluncinās, kad pat lepnākie viesi tev saka ''lūdzu'' un ''vai tad nekādi nevar, mīļo... mīļo viesnīcniek,'' - tu esi pats savas sievas kalps. Padod to! Aizej tur! Pasauc to... Atradusi laiku, kad gulēt! Pukšķ un sten! Ceļ teltis istabā! Nevajadzēja toreiz vis... un nebūtu palicis ar', ja ne šī sieva un sievai - viesnīca. Bet tagad diezgan. Tagad diezgan. Tagad viņš atgriezīsies savā pusē un būs kungs. Viņa dēļ - kaut vai rīt. Viesnīca izdevīgi pārdota. Ķeizars ar' ilgāk negaidīs. Die's pas', kad tik jau nav par vēlu! Ķeizars nejoko. Un ja viņš pavēlējis, ka katram jāpierakstās savā dzimtajā pilsētā, tad tas attiecas tiklab uz kungu, kā kalpu, uz nabaga zemnieku un - uz bagātu viesnīcnieku. Bet naudiņu, naudiņu gan ienesa tāds ķeizara rīkojums. Nē, ceļā jādodas jau rīt pat. Ja tik sieva varētu... Bet kas tas? Vairs nevaid? Viesnīcnieks piešķieba galvu. Vai t' būtu jau beigta?

''Nu, jūs man te esat pūtušies diezgan, blēži,'' viesnīcnieks ierausa grašus kreisajā delnā, un, labajā paņēmis lukturi, paspēra soli uz priekšu.

''Ne-nāc!'' brīdināja vārga, bet noteikta balss. ''Ne-cilvēks...''

Ta' dzīva gan! viesnīcnieks uzelpoja. ''Siev', tu man te necilvēko!'' priecīgs, ka viss kārtībā un, savu balsi radis valdīt kā labs ērģelnieks savu instrumentu, viesnīcnieks steidzīgi pārgāja no ''segtajiem'' toņiem ''mikstūrā.'' ''Tu labāk skaties, ka tiec uz kājām. Kā tu domā, vai rīt jau varēsi? ''

''Vai tu biji... kur es tev teicu? '' sievas balss bija skumja un gurda.

''Kur t'...? Ak, pēc Annas! Jā, tas ir... nē-ē. Puisis aizgāja.''

''Ak Dievs, tad tik daudz tu ar' ne... ne... pats savu bērnu... pats savu...'' čuksts izdzisa.

Viesnīcnieks apjuka. Bērnu? Kas par bērnu? Viņiem bērnu nebija, tas ir - vēl nebija. Bet tam jau bija vēl laiks. Sieva pati bija teikusi...

''Nu, kā tev ir? '' viesnīcnieks atgriezās pie pamatjautājuma. ''Tagad jau labāk, ko? Nē? Tad rīt nevarēs? Nu, tad katrā ziņā parīt. Kad vecā Anna atnāk, to tu viņai pasaki. Gan jau Anna zinās. Tai katrai vainai sava zāle. Atņem kā ar roku... Un tu, siev', pati arī saņemies. Tu zini, te vairs palikšana nav. Dārgais kaimiņš paliek nepacietīgs. Nevar vien sagaidīt, kad izvāksimies. Kā ne! Savu viesnīcu ieķīlājis un mūsu vēl nav dabūjis! Tur jau sirds kāp pa muti laukā. Muļķis! Ilgi tā nebūs. Pali noskrien, un kar tad atkal zobus vadzī. Bet tagad naudiņa nāk, zelta lietiņš līst, bijis tik trauku diezgan...'' viesnīcnieks pārgāja uz maigākiem reģistriem. ''Ko domā, nupat dabūju divi graši par kūti. Vīrs un sieva. Pats vēl nekas, bet šī - tepat pie beigām. Nākot no Nācaretes. Lai taču apžēlojoties. Tālāk vairs nespējot. Vai nu gluži zem klajas debess atstāšot. Dievs atmaksāšot. Kaimiņš, zini, noraidījis. Bet man ir galviņa, he,he... Divi sudraba graši par kūti - un vēl Dieva svētība! Trīs varēju prasīt, he, he... Tādās reizēs var izsist cenu. Šie būtu devuši, jo tagad jau

nu gan vēl bija tikai divi, bet līdz rītam būs trīs, droši..."

"Necilvēks... vai tad te... istabā... nevarēja?"

Viesnīcnieks saviebās, bet ne jau vārda, domas dēļ. Kā viņam pašam tas nebija ienācis prātā? Patiesi, ja jau sieva tā aizsegusies, tad jau te varēja... Tikko, vēl no kūts nākot, bagāts vecis bij uzplijies, lai šo izguldot... Varbūt, ka vēl turpat bija. Teicās zirgu dzirdīt. Viesnīcnieks paņēma lukturi.

"Neatstāj mani tumsā vienu!" pēkšņi atskanēja kliedziens.

Nu labi, labi. Viesnīcnieks nolika lukturi atpakaļ uz galda un pagriezās atkal uz iešanu.

"Vai savu bērnu nemaz negribi redzēt?"

Bērnu? Jau atkal! Vai tā sieva murgo, jeb patiesi jau tik tālu?

"Bet vai ta'...?" viņš nepabeidza. "Bet bērni taču... Bet kā ta'...?"

"Kā neraud? Vai tas ir tas, ko tu domā? Kā t' es neraudu? Tāpēc, ka tikko vēl elpoju, un viņš - vairs neelpo."

"Miris? Kur?"

"Te, man blakus."

Miris! viesnīcniekam pēkšņi sāka trīcēt lieli. Viņa pirmdzimtais dēls. Tas tomēr ķērās pie dūšas. Viesnīcnieks saļima uz sola un saņēma galvu rokās.

Abi sudraba graši, visu laiku viesnīcnieka delnā svīduši, juta: nu ir reiza! Kā norunājuši viņi metās uz galvas lejā. Viens gluži apdullis pavēlās zem galda, un tur viņu vēlāk atrada viesnīcas jaunais īpašnieks. Otrs - gan uz to pašu pusi devies, atsitās pret galda kāju un gauži sasities ievilkās pasliekšnē. Tur viņš palika ilgus gadus, kamēr, circeņus dzenādami, viesnīcnieka bērni beidzot izvilka dienas gaismā arī viņu. Tā abi graši izšķīrās, jo graši turas kopā gan, bet tikai tikmēr, kamēr tie ir vienā rokā vai vienā kabatā. Stāsta, ka pēc tie atkal satikušies, un ar tiem žēlsirdīgais zamarietis samaksājis par sava tuvākā naktsmājām, bet tas ir par grašiem. Tagad - par viesnīcnieku.

Kad viesnīcnieks beidzot pacēla galvu un ar rādāmā pirksta muguru izslaucīja acis, luktura liesmu uz galda tik tikko vairs varēja saskatīt. Istabā pludot pludoja savāda sidrabota gaisma. Laikam bija jau rīts. Viesnīcnieka galva bija smaga kā spainis, un ar ausīm laikam bija noticis kas nelabs. Viņam likās kaut kur dziedāja, tā kā baznīcā, tā kā koris... Kā tad, nu viņš izšķīra pat vārdus! Augstībā!... Gods Dievam augstībā!

"Gods Dievam augstībā!" viesnīcnieks atkārtoja pats pie sevis, lūpas tikko spēdams kustināt. Dieva dziesma! Dažas, ne jau nu visas, viņš prata atšķirt - vismaz tikpat labi, kā pilsētnieks auzas no miežiem. Bet šī bija tāda savāda. Tā nāca it kā no viņa paša. Augstais Dievs! Vai ar viņu bij noticis kas ļauns? Viņš jau skanēja kā bišu strops!

Samulsis un nelaimīgs viesnīcnieks piecēlās. Viņš vēlējās pārliecināties: kas un kur? Šī vizošā gaisma viņu reibināja. Šī dziesma spiedās kā šķēps sirdī, un viņš nevarēja to apturēt. Bet viņš gribēja, viņš pretojās tai visiem spēkiem. Rokas izstiepis un grīļodamies kā piedzēris, viņš taustījās uz durvīm.

Pēkšņi viņš juta: viņa rokās kas ielikts.

Kas tas? viņš pārsteigts paskatījās uz savām rokām.

"Ā-ā-ā, ā-ā-ā!" viņa rokās raudāja bērns.

"Gods Dievam augstībā!" viesnīcnieks sacīja un priecājās pats par savu balsi ne mazāk kā iztvīcis tuksneša ceļotājs par nejauši uzietu avotiņu, kad vēl pirms mirkļa licies - nu viss beigts. Dziesma vairs neskanēja. Gods Dievam! Paldies Dievam! Uz galda lukturī raustījās liesma. Kungs Dievs! Vēl taču nakts! Kas gan ar viņu bija noticis? Vai viņš bija sapņojis?

"Nu, kā tad sauksim?" jautāja vecā Anna, skumji smaidīdama.

Anna! Kur tā te gadījusies? viesnīcnieks nesaprata.

"Nu, kā ta' sauksim?" Anna atkārtoja skaļāk.

"Ko?" viesnīcnieks jautāja.

"Nu, tavu dēlu, kā ta' sauksim?" Anna kliedza.

"Jūda," sacīja viesnīcnieks. "Jūda no Kariotas. Rīt ejam uz Kariotu. Siev', vai tu varēsi?"

Viesnīcnieka sieva neatbildēja. Bērniņš, piedzīvojušu roku berzēts, gan bija sācis pūst, bet mātei Anna vairs nebija spējusi palīdzēt. Reizā ar brīnišķo gaismu viņa bija izdzisusi.

* * *

Gaisma un ēna, dzīvība un nāve, kāpēc gan jūs turaties kopā, kāpēc minat viena otras pēdās? Kāpēc?

FORM No. 3547 Requested

MĀJAS DRAUGS
DIVISION OF AMERICAN MISSIONS
NATIONAL LUTHERAN COUNCIL
327 South La Salle Street
Chicago 4, Illinois

Return postage guaranteed

Sec. 34.65 (e) P.L.&R.
U. S. POSTAGE
PAID
Chicago, Ill.
Permit No. 9375

Priecīgus Ziemassvētkus

UN JAUNO, 1953. GADU - LAIMĪGU DIEVĀ! MĀJAS DRAUGA LASĪTĀJIEM UN LĪDZSTRĀDNIEKIEM

novēl

MĒNEŠRAKSTA MĀJAS DRAUGS
APGĀDS UN REDAKCIJA

"Pieturies pie lasīšanas, paskubināšanas, mācīšanas." (1.Tim. 4, 13)

LASIET MĀJAS DRAUGU, mūsu vienīgo plašāko evaņģeliski luterisko mēnešrakstu šimpus dzelzs aizkara. Pārdomājiet, meklējiet Rakstos, pieaugiet garā!

PIEDALIETIES AR RAKSTIEM! Dalieties atziņās un vērojumos! Palīdziet Mājas draugam augt, jo tikai "izaudzis" laikraksts var audzināt lasītājus.

JAUTĀJIET SAVIEM KAIMIŅIEM, vai tie Mājas draugu lasa. Pārrunājiet lasīto! Ieteiciet, dāviniet Mājas drauga gada abonementu!

ATJAUNOJIET SAVU ABONEMENTU, izpildot pievienoto subskripcijas (abonementa) anketu. Ja to esat jau darījuši - paldies! Anketas galvenais nolūks nav atgādināt, bet atvieglināt Jums abonementa atjaunojumu un mums tā reģistrēšanu.

PIEDODIET, ja esam kļūdījušies vai nu atgādinādami, kad nevajadzēja, vai citādi. Ja neesat laikrakstu saņēmuši, lūdzu ziņojiet nekavējoties. Mēnešraksta nesaņemšanā parasti vainojama adreses maiņa, atsevišķos gadījumos, diemžēl, arī pasta iestādes. Jaunu adresi paziņojot, neaizmirstiet minēt arī agrāko.

PĀRLIECINIETIES, kad Jums Jūsu abonements jāatjauno. Datums, līdz kuram Jūsu abonements nokārtots, minēts katrā Jums piesūtītā Mājas drauga eksemplārā blakus Jūsu vārdam un adresei, pa labi. Piem., ja Jūs tur atrodat skaitļus 7/53, tad tas nozīmē, ka Jūsu abonements nokārtots līdz 1953. gada septītajam (jūlija) mēnesim (ieskaitot). 12/52 nozīmē, ka abonements nokārtots līdz gada beigām, t.i., līdz 1952.g. divpadsmitajam (decembŗa) mēnesim.

ABONEŠANAS MAKSA U.S.A. un Kanādā $ 1.50 par gadu, saņemot pie mācītāja resp. ne mazāk kā desmit abonentiem pasūtinot kopīgi - $ 1.00 par gadu. Abonēšanas maksu varat sūtīt ar pasta pārvedumu (Postal Money Order), čeku vai skaidrā naudā.

APGĀDA UN REDAKCIJAS ADRESE

MĀJAS DRAUGS
DIVISION OF AMERICAN MISSIONS
NATIONAL LUTHERAN COUNCIL
327 SOUTH LA SALLE STREET
CHICAGO 4, ILLINOIS

FRIEND OF HOME

English Translation of the Latvian Paper Majas Draugs

Volume No. 3 | December, 1952 | No. 12

Dean E. Bergs | I Peter 2:9

CHOSEN GENERATION

Among God's words appointed for Advent the above verse is also mentioned. Perhaps especially at the present time it would be very meaningful if we may refer it to us. Let us try to do so when talking about the chosen generation.

Who are the chosen of God? Some will probably say: it is he who feels fine, whose life is free of care, worryings and sufferings, he who in peace, and undisturbed, may do his work and who can look forward untroubled. The readers of this epistle, however, were not people of that kind. They belonged to the lower classes, many of them were slaves. Their life conditions were pitiful, or unstable at least. But some of them perhaps had a certain role in social or government life? No, there was not this kind among them. Quite on the contrary, they were disliked and even persecuted sometimes. Often they were considered as society's waste and as a negative element. The Apostle Paul says of them, "...not many wise men after the flesh, not many mighty, not many noble, are called." (I Cor. 2:26)

And exactly to these men the Apostle Peter writes, "Ye are a chosen generation !" What made them "the chosen ones of God?"

Dangerous signs of decay were noticeable in the mighty empire of Rome. The most serious-minded Romans saw them. Cicero was struggling against the corrupters in colonies who often misused their authorities in order to seize possessions, and neglected the prosperity and flourishing of the colonies. Tacitus paid tribute to the Barbarians for their virtues in comparison with the Roman immorality and degeneracy. Caesar Augustus sent to the borderlands of the empire those citizens who poisoned society with their immoral lives. One might think the conditions among Jews were better. However, when reading the writings of the prophets, one comes to the conclusion that also there the prophets had to fight against hypocrisy, haughtiness, unrighteousness, brutality.

In that corrupt world Christians saw their obligation as given by God: to show forth the praises of Him who had called them out of darkness into His marvelous light. By obeying that call of God they became the chosen generation. Though in the big world Christians did not see any success--the world continued its course and there were no signs that it would have realized its faults and iniquities--Christians saw improvement concerning themselves. Their circles rejected wickedness. They laid aside all malice and all guile, hypocrisies, and all evil speaking. They gained higher worths and experienced God's assistance and blessing. (Chapter 2, verses 1 to 3). Moreover, they remained humble, knowing that they meant nothing as individuals. An individual becomes vigorous and important by being a stone in the spiritual house, the foundation of which

is Jesus Christ. (2:4-6) More and more united in mutual fellowship and with their Savior, they grew spiritually and approached the great aim of world salvation, which was entrusted to them by God.

Signs of decay are noticeable also in the world of today. There are to be found such complications in political life that sometimes it seems they are insoluble. The diplomats labour and try to figure out, nevertheless, they see that the task has not been solved. The world is as if on a powder-barrel. If the barrel will start fire all the world can be destroyed, but on the other hand, it cannot remain as it is now. There is too much injustice, cruelty, brutality in it. Such a world approaches catastrophe. Who is going to save it?

It needs a new spirit that conquers the evil intentions and the cruel methods, a spirit that makes possible believing in noble tasks and that shows direct ways. As a matter of fact it is not a new spirit, it is the spirit of Jesus Christ that already is in the world, but from which the world has become estranged. Who has been chosen to bring this spirit to the world again?

They are chosen who have suffered from the world's malice, from its falsehood and lies, they who have been disappointed in its promises, they who have come in touch with its evil spirits, they who have fought against them, but in vain. The chosen ones are they who see those evils not only outside themselves but also within themselves, and who desperately fight against them--they who in no way want to defend themselves, but who frankly plead guilty also their own trespasses and who try to grow better. But it is not sufficient. A chosen man recognizes God's calling and obeys it. Among all the voices in the world he listens to the one which he does not doubt comes from God, he listens to it even when many would oppose and cry "down it." A chosen man knows the demands of God are great. God sometimes asks the utmost sacrifices in order to build up His kingdom. Nevertheless, the chosen man knows also that he who objects to those sacrifices rejects God's invitation also, and that after such rejection he cannot include himself in the number of the chosen by God. He is just a stone among other stones in the spiritual house, the foundation of which is Christ Himself. Only in the indicated space in fellowship with others, and above all depending upon his Savior, can he afford his share in the great work of God.

The Advent Season should be taken seriously for it prepares us for the acceptance of Christ on Christmas. Therefore since ancient days the Christian Church has emphasized the figure of John the Baptist who, in smoothing Christ's way to the souls of men, suffered and sacrificed himself. Let his earnest call also urge us to prove ourselves, our place and our task in the Kingdom of God! Do the words of the Apostle Peter about the chosen generation concern us?

* * *

Pastor Osvalds Gulbis

DONORS
(On Christmas)

He who on Christmas has interviewed scholars or has only analyzed Bible verses has never had Christmas. Christmas is for admiration and for adoration, not for consideration. One must kneel and adore, not brood. There is nothing that can be puzzled out. Nevertheless, in the well-known Bible verse about God's great love, there is a word at which one should like to tarry. That word is "to give". "For God so loved the world, that He gave ..."

Men buy and sell--turnips, cabbages, and-prayers. When the rice box of the

Brahmin's wife was empty, when her garments were worn out and when her little finger wanted a ring--the Brahmin sold his teachings, songs, and - prayers (Skalbe). Nevertheless, at the same time men have also taken and given. Where is that man who can boast, "Those things are mine for I have payed for them"? One loses his breath when thinking how much we have received without paying a penny for it and without being in the position of paying a single penny. And each of us has also given something. But not about us, not about you and me do I want to talk. What have we given and what can we give? One coat when we have two, and the old one, of course, if we have a new one? One rose if we ourselves have a garden full of roses? A gulp of water if we must cross but a room? Or a friendly phrase if we can make it jingle like a silver bell? As a matter of fact, that is exactly what is expected of us--that we give away our old coat, that we pluck a rose, and that we make the silver bell jingle. It costs us nothing. It doesn't bother us much. It is not a sacrifice. But how someone's eyes sparkle and how a cold heart warms up!

In each human being, even in the most wicked one, there are such treasures of psychic beauties that we are speechless when witnessing the wonder of spring's coming; the hills of snow melt away, the sun appears, and there are flowers blooming where there was snow just a while ago. The New Testament calls it "the revival" or "changing of the imagination of one's heart." There is good in each human being, unfortunately it is the snowed under, the covered, buried good, in general, the hidden treasure, which must be searched for, which must be dug out. And often there is as little to do as to pluck a rose or to cross a room.

But if you must bring that gulp of water from the well of the Three Wise Men--what then? It is a far way in the midst of the night and along a graveyard. When going for it you are shocked and terrified, and you cannot look back, otherwise you would not reach your destination. And if you have just one rose? And if you have just one coat? What then?

It reminds me of a saint. On a cold winter day, wrapped in his coat, armed with a sword and with warm feelings in his heart, he rides on his horse in order to look for his neighbor. If he will find him tired, the saint thinks he will lift him up on his horse's back, if his neighbor will be in danger he will fight for him. And then the saint met what he had been looking for. An old man was standing at the wayside and shivering in the ice-cold wind. This was his neighbor. On the horse's back? No, the old man did not want to ride on a horse's back. To fight for him? No, there was no need of fighting for him. But he was cold and if his benefactor wouldn't mind providing him with a coat... a coat? Certainly the saint had it. But it was his coat. He needed it himself. Should he give away his own coat? Nevertheless, the saint found a way out even in this uneasy situation. He took his sword and cut his coat in two, and he gave half of it to his cold neighbor.

What a fine character, wasn't he? A man who really loved his neighbor as himself--not more, but not less also. As a matter of fact, the great commandment does not ask more from us. Yet how insignificant this saint is in comparison even to the poor widow of which the New Testament tells she put into the offering plate all her possession.

And about characters like she was I am going to speak; about men who gave away all they possessed, their last rose, their last coat; about men who opened the door of their warm room and went into the stormy night to bring water from the well of the Three Wise Men ...

There are nights when one cannot sleep. One is half asleep and half awake. In one of those nights this vision came to my mind.

It was a huge Christmas tree, as ancient as mankind itself, a real giant. To that tree men were approaching. They brought their Christmas presents. And, behold, there was one coming and putting down his present. And when he put his present down, it seemed to me as if a nightingale were singing. In a Christmas tree! -- I thought in astonishment. Nightingales don't sing in Christmas trees! Suddenly a thought struck me. He was a musician and his present was his music. For music's sake he had lived. For music's sake he froze and hungered in the attic. For music's sake he sacrificed his youth and his health. I saw his sleeves were worn out and there were holes in his shoes. I knew his neighbors opened their narrow windows and listened to his songs on warm summer evenings, but when the musician will die they will not care whether he has even a grave in the graveyard. After a man's life nobody will know where he is buried. "Great Maestro, it is a pity...," I wanted to say, but he would not allow me to speak, he urged me to listen.

And look, there was another one coming. All his life through he had spent searching for truth. For its sake he suffered, for its sake he was driven out of his home and labeled "The mad one;" for the sake of truth he withdrew into a corner in order that nobody would notice him. Yet a great man is to be seen also in a corner. So they found him and barked at him,"Look, there is that mad one!" He cried in his corner like a child not knowing what wrong he had done... The fingers of the Searcher bled, but he did not notice it. "You are bleeding!" I wanted to say, "You have been mistreated; you have been misunderstood." But he stopped me before I could utter a word. "Wait!" he said. "Look, it is as easy as two times two. How can't they understand? But for them and their children's sake I have labored... there will come a time ... they will understand once ..." The Searcher began to whisper something so fast that I could not catch any more. But while he was speaking, it seemed the space was growing wider and the Christmas tree stretching higher...

When witnessing the next scene, I had to cry. There were two old folks with their gray hair fluttering in the wind. In their old hands they were carrying red roses. Roses in fall! Roses in the hands of those two poor creatures! No, I could not stand it any longer. "Roses!" I protested. "You, you are bringing roses. To whom? Bread you must buy, a warm coat, and shoes for your old feet. Who is that immoderate character who would dare to accept those roses from you!" I was babbling like a brook in the mountains. "It's for you, son!" said trembling lips, and trembling roses were put into trembling arms. "There was no sacrifice too great for you." Then something broke inside me and I wept as one can weep but when the dearest thing has been broken. "No, no!" I objected, "I cannot accept." Then I noticed they were listening but not only to me. What did they hear? Suddenly they began to shiver like a cut tree before it falls. "Be silent, son!" they said, "Let us kneel now!"

There was such silence that I did not even dare to take my breath. We knelt, all of us. Then the huge Christmas tree swung as if a big bird would have set upon it, and behold, it was not just a Christmas tree anymore. Now it had a yet-unseen, wonderful appearance, all in blossoms, and I myself - as a child elevated in his mother's arms when the Christmas choir is singing "Glory to God in the highest!" I understood: God had hung also His present upon the tree...

"For God so loved the world, that He gave His only begotten Son, that whosoever believeth in Him should not perish, but have everlasting life." (St. John 3:16)

To give much means to love much. He who gives only a half has just a half love. God loved us with His full love. He gave away His "last rose"--His only begotten Son.

Much, much indeed have our parents given us, much have the great ones of yesterday and of today given us. The well of which we are drinking was dug by them. The slice of bread which we break was given by them. The path along which we are walking

was traced by them. They are pioneering, we just following. We open our narrow windows and listen: There is music resounding. We multiply our multiplication table and are pleased: how easy it is. We receive roses and often do not care how much has been payed for them...

Much, much indeed we have received, so much that we are not able, and we will never be able to pay for it. And if we cannot pay to them who left to us the Unfinished or the Pathetic symphonies, if we cannot pay to them who gave us the printed book and the electric bulb, if we cannot pay to our father and mother, how could we "pay" to God who gave us His only begotten Son! For "all things were made by him; and without Him was not anything made that was made." (John 1:3)

To pay? We cannot even comprehend!

No. Christmas is not for studying, even if someone would observe Bible verses like precious stones in the microscope of theology. Christmas is for admiration and adoration. And a Christmas sermon--just a footstool for the Christmas congregation whereupon to kneel.

* * *

Prof. H. Pestmalis

RELIGIOUS IDEAS OF VICTOR HUGO

Among six themes concerning literature, the candidates for the final examinations of the secondary schools in France found two which were devoted to Victor Hugo. The candidates were asked to explain two well-known sayings, "The nineteenth century is the century of Victor Hugo," and, "Victor Hugo: the man - orchestra." Such attention is due not only to Hugo's 150th birthday, which this year was celebrated by the whole civilized world, it also shows what an important place Hugo still maintains in French spiritual life.

If we search for the reasons for such respect toward Hugo, on the first hand there should be mentioned these three: poetry, humanism, and ideas.

A fluent, euphonious language, the splendour and abundance of the poetical comparison and images, as well as the sublime flight of his imagination, really makes Hugo's poetry a first-class masterpiece. With great pathos and with eager eloquence Hugo proclaims the ideas of charity, compassion, social justice, welfare, and helpfulness. He is the pioneer crier and fighter for great social problems. Being a member of parliament he vigorously calls to attention and supports social legislation, and asks for cancellation of the death penalty. "We must save France, we have no time for hatred. The revolution of our fathers became famous with its wars, the revolution of ours will be great through that peace which we proclaim."

Victor Hugo is a lyric encyclopedia of his era. All the feelings, all the problems by which men of his era were occupied have found expression also in his poetry: love, family, children, fatherland, philosophical searchings, religious evolution, the riddle of death and of the unknown, faith in a future that will bring freedom and progress. He is prophet, seer, crier, moralist, a living conscience of his people. Sometimes his poetry is a little fanciful, recitational, didactical. He teaches pacifism, global brotherhood, disuse of force.

On a large scale Hugo's poetry reflects the thoughts, feelings, longings, doubts, struggles, and joys caused by his religious experience. Hugo is a persistent searcher for God. Some doubt appears, but he comes to God at last. "I am feeling a divine, a joyful, and fearful dizziness when all the doubts run into

truth." "I believe in God more than in myself. I am more convinced in God's existence than in my own." "Don Juan's struggle with the phantoms and Hamlet's struggle with the shadow - it is one and the same struggle. It is man's struggle against the invisible world, it is the struggle of the body against the soul, it is the duel of the flesh against spirit, it is the arena of doubt, it is the eternal struggle of Jacob and the angels."

With enthusiastic words Hugo glorifies God's majesty. One of his poems devoted to God's glory has the title, "Extasis." On a star-bright night the poet tarries at the seashore. His sight outreaches the real world. He hears that the mountains, the woods and all nature inquires of the waves of the sea and the lights of the sky. They replay by their brightness and by their murmurings, "It is God the Lord, it is God the Lord." As a matter of fact, the great novel, Les Miserables, is a religious writing.

What are the ways towards God? Hugo replies: They are suffering, meditation and love.

Victor Hugo had to face afflictions. His little daughter passed away. He was expelled from France. The death of his beloved child brought him such depression that for four years he was unable to accomplish any creative work. He meditated. A deep work of self-formation was done. Important ideas were crystalized, a philosophy of life was built, namely, religious faith, obedience to God, insight into the meaning of suffering, the prevailing role of the Christian faith.

"I come to Thee, Lord, in whom we shall trust; calmed down I bring Thee the bits of my heart. They are bits of the same heart which is full of majesty and which was broken by Thee."

"A soul - from grief to grief, a man from shore to shore - are travelling towards eternity."

"Sorrow is tending God, as an arrow is tending its target."

"A soul grows wider in suffering and finds God at last, as well as the pupil of an eye grows wider in darkness until it sees light."

Hugo's thoughts and heart are dominated by the ideas of love, namely, love in the philanthropic, human aspect as well as love in the religious, Christian aspect.

Hugo is against force and cruelty; he protects even animals from cruelty. He does not recognize art for art's sake. A writer, a poet has a mission. A talented man has the duties of a judge; a genial man has the duties of a prophet. Man should not be hated if he is unfortunate - which, as a matter of fact, we all are. He should be treated with compassion if he is wicked. The wicked suffer more, therefore, they ask for more compassion. There is a divine law which we shall obey: "Do not hate, my child, love, be merciful." "Let us love! Let us serve! Let us help! Let us fight! Let us suffer!"

Hugo is a singer of Christian love. He has but one foe: hatred in all its appearances. All his teaching is inspired and formed by the great laws of Christian love. In all his writings the words in favor of love have been repeated again and again. "Love is the way towards faith." "In order that we could read in the twilight through which God is leading us, love adds its human light to heavenly light. Do love! For it is proclaimed by everything. The spirit alone does not give the full light, and often a woman's heart is an explanation of God's existence."

This heavenly light is the stream of love that flows from the absolute source

of love, namely God. With all his heart's desire man tends toward it. The more he approaches it, the more perfect grows his bliss. Religious experience deepens to mysticism, to merging with the Absolute. "The main thing is that it is possible to come close to God. Even more--it is impossible not to come there. And it is love, taught by Christ, which leads us there." By meditation man ascends into boundless wideness, into God's presence. Prayer is a bridge between man who has approached the threshold of endlessness and - God.

The moral law and the free will of man are two more facts which bear testimony of God and of the relationship of man's soul with God. "The moral law is the thread which leads through a labyrinth. I feel warmth--and I approach it-the good; I feel coldness--and I withdraw from it-the evil." "The free will--it is the possibility of doing evil or good, it is freedom, it is responsibility."

Hugo's conception of life in the angle of metaphysics could be called panpsychic. He sees the expression of spirit everywhere, and in all the creatures, in the inanimated as well as in the animated, he sees soul. With love and endless admiration he experiences the great universal harmony. "With an endless religious exaltation, as if embraced by a dream and cautiously I partake in this eternal service, held by God day and night in nature--His great church."

"There is no matter, the only existing thing is the soul. There is but one expression of God--the light; He has but one name--Love."

"There is no matter." This statement makes us think of the newest discoveries in physics, the conclusions of the theory of Einstein.

Hugo's conception of God could be called mystic pantheism. However, he is not a pantheist in the strict meaning of the word. According to his teachings, God is the great All, but at the same time, according to Hugo, He is individual. God is macrocosm and microcosm at the same time. He is one, but He is aware of His oneness.

Further, when following Hugo's religious argumentation, one must tarry at his esotheric ideas. He sees a mystery that vibrates round things, he believes in the soul's immortality; he sees cosmic stages of evolution. "In order that the law of freedom would come into effect, i.e. in responsibility, it is absolutely necessary that the phenomenon, who is called man, exist also after his life's end. Do not say: to pass away, say: to be 'born'."

It is interesting to mention in the conclusion that in some respect also Hugo has faced Sartre's (the proclaimer of the modern existentialism) question, "l' Etre pour soi et l' Etre en soi," in other words - why is man an imperfect, unlucky, and sick being? Hugo replies: God has hidden his countenance from man. Man does not see God (this thought has been expressed by Genesis' story of expelling from Paradise symbolically). Nevertheless, in man's heart has been put an endless longing for God, an uninterrupted unrest and an intention towards his ideal, towards the realization of his spiritual existence. If man saw God he would become perfect, and he had no admonition to form himself towards perfection.

So let us end our short explanation of Hugo's religious thinking with the end strophe of one of his poems:

"The hour is coming. Hope! Light your extinguished soul. Love each other! I say once more: Love each other! For this is the sacred warmth, this is the fire of the real day. A sad, ice-cold, heavy world asks for the sublimation of the being through the flame, through - love!"

Prof. K. Karklins

SIGNIFICANCE OF RELIGION

Now we can face our main problem. The significance of religion is immensely great indeed, for religion contains all the abilities of the human soul. It cannot be comprehended only by intellect. Intellect should be supplemented by intuition.

Religion urges one to consider the eternal problems. Let us take for example the Latvian literature. Our best writers are deeply religious, e.g., J. Poruks, Fr. Barda, A. Brigadere, K. Skalbe, Apsisu Jekabs, A. Austrins, A. Saulietis, the two brothers R. and M. Kaudzitis, J. Rainis, Aspazija, etc. Some of them were grown up in the circles of pietism, for instance: J. Poruks, K. Skalbe, Apsisu Jekabs, the two brothers R. and M. Kaudzitis, F. Barda, J. Vecozols, etc. Pietism really was the best fitting kind of religion for the common folks. It taught them to think of eternity, eternal life, sin, punishment, reward, salvation, neighborly love, etc. In the circles of pietists we find our first thinkers--the already mentioned writers. Kaspars Gaitins in the novel of R. and M. Kaudzitis, the first independent thinker in Latvian literature, has grown up among pietist people (Ilze). A particular philosophy of life was developed by religion. An earnest teaching of life was founded upon it. As a matter of fact, the world of intellect was remarkably cultivated by religion.

Religion maintains a role of no lesser importance in the cultivation of human emotions. For a long time the emotional life was neglected in psychology. It was emphasized only by Jean Jack Rousseau. Emotions still need earnest care, and here religion is of especially great significance. Faith masters the lusts and affections, e.g. sexual lusts, hatred, wrath, fear, etc. All these obey religious regulations. In this connection it would be of some value to remember Augustine's life. For its part, religion helps in developing the higher emotions, e.g., the moral, intellectual, aesthetic and other emotions. Religious emotions have a favorable influence especially to the moral feelings, for both are in close contact. And religious emotions provide the moral feelings with a solid basis. At the same time they strengthen the intellectual feelings. They also support the aesthetic feelings. V. Zchukovsky, a Russian poet, has reason to say, "Poetry is the earthly sister of the heavenly religion." In a word--religion develops and beautifies the world of emotions so much that its significance in this respect alone is beyond measure.

Religion and art are closely related. A religious experience is very similar to the aesthetic experience. They differ only because religion is ruled by transcendence, art--by immanence. Art has been remarkably influenced by religion. Distinguished Latvian and foreign writers, painters, and musicians have payed great tribute to religious problems in all times. Let us mention but J. Poruks, Apsisu Jekabs, A. Brigadere, J. Rozentals, R. Wagner, L. von Beethoven, J. Bach, L. da Vinci, etc. Religion and art have been close to each other always, and each of them has had the benefit of the other. In ancient days religion and art in some respects were united (religious dances). Traces of this union we see in the beautiful hymns and magnificent cathedrals, some of which are masterpieces of architecture (St. Peter's Church in Rome). Because of this close relation, artistic performances should be favored in the services. Spiritual lectures, beautiful concerts, nice choirs, organ music, fine anthems are cordially welcome.

Religion has a very important influence also on man's will. It oppresses base desires and wicked instincts. It purifies the life of the human soul. On the other hand it strengthens the good will. Man grows strong, hard, constant. He does good and avoids evil. His good will becomes as strong as steel. He can depend on it. Such a man feels within himself a great spiritual strength. He wants the good thing and he does it. H. Ibsen says about such a man:

It will be forgiven if you could not,
It will never be forgiven if you did not want.

So religion develops the life of the human soul remarkably indeed. It makes man wise, delicate and strong. Nevertheless, it does not make man passive. No, quite the contrary, it leads him into active life. It hardens his character. Influenced by religion, man turns his strength, feelings, and instincts into action. A religious man is active. He realizes his personality into reality. He is an active creative personality.

A religious man is led by spirit not by force. He increases in the spiritual values. He shares his spiritual values with his neighbors--as much as they want. But he urges nothing by force. A religious man always avoids violence. When meeting violence he always retreats into silence. He turns to his soul. He lives in God. It explains his social passivity and spiritual activity. To the men pure in heart belong Andrins, Ilze, Anuza, Andris' Father, Father Salksnis, Kukazine, Old Krisjanis, Bungatins, Father Doka, etc. Similar to them are the "pale boys." They are spiritual heroes. They are delicate, fragil. When stumbling upon brutal force they always perish. They have come into life too early. Their time has not come yet, so J. Poruks says about his heroes in his stories, "The Tears," and, "The Reformers of Rome." And he is right. Our life still is governed by brutal force. But the time will come when the Spirit will be the ruler, not force. Then the era of higher humanity will begin.

At last religion shows man the way which he should take. It is the way of internal forming. Souls can be saved by taking this way of internal improvement. It is the narrow way.

There should be mentioned also that for a religious man a clear view is opened to the wide world. World is made by God. He has made things in mutual connection. In His creation everything is in harmony. Also, man does not stand alone in the world. He is closely bound to the whole creation. All the world reminds one of a great symphony where everybody has his part to play. So man can look into the wide world courageously and freely, for everything is led and governed by the one God. Man trusts in God, and in himself, and acts freely in the world.

So religion is a real school of perfection. Within religion man grows and develops towards perfection. The norm of this perfection is God. So an immensely wide way has been opened for man. A human life is an endless ascending, the eternal sixth day of creation. What a wideness! What distances!

In general, however, man does not rack his brains about spiritual things. As long as man is well, he generally does not care much for God. He lives and acts with high speed, he trusts in his abilities and often feels pretty well. Lots of people are satisfied by that. Man helps himself and thinks that there is no need of another helper. He looks at the deepest secrets of life as if with bound eyes. He often dances on the abyss' bank. But when man is afflicted by mischiefs and different misfortunes he looks for a sure helper. The approaching fear of death also begins bothering him. Life is short, eternity long. Man's sense begins to tarry at thoughts about eternity. He becomes aware that he alone is not in the position to manage all the mischiefs, sorrows, sufferings, tortures, misfortunes and death. Then he starts looking for God's assistance. God is the only secure helper for man in all his mischiefs. Only in God he finds salvation from the sad life and from the bitter death. So from earthliness he turns to the eternal. He prepares for the voyage of infinity. Man's ways lead through the world towards heaven. Here is the earthliness, there--the eternal. The gate from one into the other is death.

Religion has extraordinarily great significance in the human life. As the matter of fact, religion should be invented if it were not. Religion is the real content of life. It builds a clear and distinct conception of life. It provides things which could not be given either by science, philosophy, or art. It is a soul's refreshment in the wilderness of life. Religion points to spiritual perfection. Within it man educates himself. It is an excellent school of spiritual development. It connects the final with the infinite, earthliness with eternity, this world with the world to come, immanence with transcendence. Religion unites the universe and man in harmony. There is an unshakeable unity in the world. The source of this unity is God. All the ways of life lead towards God. God is the cause of the universe and its goal. There is a saying: without God one cannot pass the threshold, but with God one can cross the ocean.

Some searchers say religion does not conform with the latest philosophical and scientific achievements. It is, they say, out of fashion. They, however, should be reminded of the old words: "For the letter killeth, but the spirit giveth life." The Bible is an old book. Suppose not everything that is written in the Bible is in conformity with the insights of modern science and philosophy literally. But the same thing is true with all ancient books. The spirit of the Bible, however, is still young and alive. It is in complete conformity with scientific and philosophical insights. One should not look for literal discordances in the Bible - but for spiritual concords with the insights of modern philosophy and science. By the way, true scientists are in no way irreligious. The greatest part of scientists are deeply religious; also the natural scientists. They see even clearer that the deepest problems of life could not be solved by intellect. The scientists are most aware of this tragic status. So modern science and philosophy do not contradict religion and the Bible at all.

Only the materialistic representatives of science, philosophy and art deny the existence of God. We can mention here Lametrie, L. Buechner, E. Heckel, V. Stalin, V. Lenin, etc. They do not recognize the teaching of religion as true on purpose. But their motives are so weak that they are not worthy to tarry at them. We have already mentioned that no man whatever can deny God's existence. So the spirit of the Bible nowadays is as alive as in ancient times. Habent sua fata libelli.

Such a significance religion has in human life. It is easy to understand that a disbelieving man lacks all this. The world for him is not an organic unity, but a mechanical progress. From his point of view life seems to be but a series of disconnected phenomena. He himself has no safe basis underneath his feet. Man is subjected to a blind fate.

It has been mentioned that sometimes man with no religion may have high morality and deep culture. Nevertheless, without religion morality has no solid basis, as well as culture has no safe support.

An inhabitant of a large city generally is entirely subjected to his caprices. He does not recognize any higher might above him. He spends his spare time in parties, celebrations, races, cafes, movies, picnics, dance and night clubs, in different entertainments. There is no trace of a higher might. For God's presence one would search in vain here. He is a man of a mass. Mass is his idol. He sees but similar creatures around him. As a matter of fact, and in general, a man of a large city has not found the deepest essence of his life yet. He partly still lives on the spiritual heritage of the country life of the past. The old values in a certain degree have been thrown away, but to create new ones he has not had time. Spiritual values fitting to a large city he still does not

possess. He is experiencing a dawn of cultural life now. When this dawn will end, an inhabitant of a large city also will search for and find God. The lordship of mass will decay, and strong and deep personalities will develop again. For without God there is no higher spiritual life possible. God is the beginning and end of all wisdom. Mankind is approaching deeper devoutness, not godlessness. As a matter of fact, mankind has nothing else by which religion could be replaced. Only religion is leading towards transfiguration and salvation. In the future, religion will shoot even deeper roots in the soul of man. As long as there will be mankind, there will also be religion. In religion there is an extraordinary spiritual power hidden.

Therefore men should return to God. God is the A and O of the human life. So let us finish our essay with the poem of F. Barda, "The Winged Singer."

I saw a little singer, squatting on a branch
It seemed he had a sunny fairy tale instead of heart.
His song was sweet, the branch was white
And he himself was glittering like amber-colored light.
All 'round was white and calm, he--like a wonder.
I was approaching him, but yonder!
My little friend... And suddenly -
He was away - the branch just swinging
And in the snow some tiny footprints.
From whence he came? Where to he went?
We surely can explore the creeper
But spirit comes like winged singer
And he who comes in touch with him ought say but thanks.

* * *

Voldemars Mezeraups

ON CHRISTMAS

On the roofs fresh flakes are falling.
Christmas carols ... chimes resound ...
Steeples--upward! upward!--calling
To the people all - around.

Peace to earth our God is sending,
Peace on earth! The angels claim.
Hatred. ill-will, lust are ending -
Men are changed. They aren't the same.

* * *

A. Abele

STRUGGLE OF LIFE OR CHRISTIANITY

Almost two thousand years the words of Christ's Gospel have been proclaimed: "Thou shalt love thy neighbor as thyself," and, "Lay not up for yourselves treasures upon earth, where moth and rust doth corrupt... for where your treasure is, there will your heart be also." Christ in His Gospel pointed to eternal values. They are to be strived after. None of the mortals has shown any higher ones ever.

Are we close to their fulfillment? No, not at all. Our century has been characterized by the speedy development of capitalism and by that sort of common life where man's existence and happiness (in the material aspect) are ruled by

"the treasure." The way of getting them is "the struggle of life." A great part of mankind favors it. It is everybody's struggle against everybody. He who is stronger and he who is more selfish tramples down those who are weaker, and then upon the ruins of their prosperity and happiness and by exploiting them, the victors build up their own prosperity and their own happiness. Often it is but a blind gold rush. Excessive possessions have allured individuals, nations and governments. It is like a demolishing hurricane; crushing and destroying, it blasts over the world. A great part of mankind has been ruined. The culmination of its horror was reached in the wars. Many million young flourishing lives were extinguished. Hundreds of millions of existences were damaged. There are signs that all mankind is in great danger. By doing this, by this manner of living, we have withdrawn and we still are withdrawing from the fulfillment of Christ's Gospel.

There were periods when, influenced by Christ's Gospel, certain traditions of man's common life were developed which were interwoven with Christianity: a lord was concerned about his servants' well-being, a farmer took care of his farmhands and a merchant of his customers. But because of the speedy development of capitalism and because of the struggle of life, mankind has been pushed into a different direction. Despite the ideas of Christianity and ethics it has caused the search for profit and the rush after excessive possessions.

Though there have been warning voices also before, the recent great international catastropies caused by the struggle of life have urged us to think things over and to come to the insight that mankind needs a new social manner of living on the basis of Christian cooperation.

In their youth many people were idealists, with noble and nice resolutions within their white and pure souls. Behind the fence of their parents and under the leadership of their educators, Christian ideas budded nicely, but being pushed into the struggle of life youth had to uproot a great part of those resolutions. They began to flow with the dark and dirty stream in the struggle of life. Only a few of them could endure - like strong, unshakeable rocks, and there in the poor soil, washed by the waves of the rough struggle of life, the noble and eternal Christian ideas still flourished, receiving their living power from their souls' depths, which were not ruined by the struggle of life. They who could not adjust or who could not endure collapsed...

We are but children of earth, with all the desires and weaknesses of this world. We cannot stand the temptations and pressures of this life if we have not a solid basis or support that secures our existence, our spiritual development, and that deprives us of the need of excessive possessions.

We must arm ourselves with the ideas of Christ's Gospel. We must start fighting with spiritual armor in order to realize the ideas of Christ's Gospel and reach a better constitution in the world. We ought to struggle for a constitution where men are released from fear because of their freedom from worry about the coming day, from excessive possessions and their advantages. We must struggle for conditions where the existence of man and spiritual development have been granted, where a fellow-man has been considered as a co-worker in neighborly love, where the stronger assists the weaker one and where they hand in hand are striving after the true and real happiness of mankind, - after the Kingdom of God within us.

* * *

Pastor Osvalds Gulbis

ON THAT NIGHT

A CHRISTMAS LEGEND

They were born on the same night - He and His shadow, for light and shadow cling to each other as sound and its echo. And like light and shadow, God had destined them to keep together until Light will return to Light and Shadow -- but this is already a story of a different night.

"Now, what do you say?" The inkeeper threw two silver pennies upon the table. "Don't I succeed in earning money, what?"

"Uhu! That man knows how to make us dance!" the pennies rejoiced, twirled and jumped up. If only there would have been better music. A drunk vagabond just behind the window was singing well indeed. The tune was pleasing but the performance -- no, the time should be faster, much faster. That chap was singing like a grandpa in the church. The two pence were travelers. They had seen the big world, they had been in inns and in churches. And wherever they went they blew up their cheeks and shone as much as they could.

"Look, look how I do shine!" now said the first one.

"I even more, I even ... I even," boasted the second one. But he could not finish. Quite out of breath he fell down beside the first one.

Puh, after such a dance one really needed rest and admiration. The pennies liked to be admired. The innkeeper--they had to give him credit--knew how to treat money. They realized it at once, as soon as they were taken out of that man's pocket who brought them all the way along from Nazareth up to Bethlehem. And all the way along they had tinkled so nicely in his pocket, but neither he nor his wife payed them any attention. That had been bad enough. Nevertheless, it was much worse to get into a beggar's hand. A beggar, the pennies thought while resting, held you in his dirty palm as if you were a fly. If you suffocated - he would not care. As a matter of fact, there was also not much good in a greedy rich man. He certainly did credit to such a small coin as a penny, but he distrusted you, he turned and turned you even if you just had come from Caesar's coining-mill. Certainly such attention pleased you, but your travelling then was all over. Being put in a niggard's coin-chest, you could stay there until you become quite black.

"Now, wife, what's the matter?" The innkeeper put his lantern on the table and smiled at the two pennies as if they were his two newborn twins. They seemed to him the nicest pennies ever seen--and given for nothing! He wished his wife would share in his pleasure at least a bit.

"Don't y' feel better at all?" He elevated his red beard and leered at the dusky corner of the room. Having covered herself with sheets and blankets, his wife was there groaning and moaning since early this noon.

No answer? Well, if you don't please... I don't need your answering. Oh, what a life! The innkeeper chafed: You run like a dog, and you wriggle like a dog: If your lordship pleases, if your lordship does not mind... A servant, an eternal servant... Now when your servitude has ended, even when the noblest guests are polite with you, when they address you "my dear innkeeper," and when they pray you, "isn't that possible somehow," you have become your wife's servant. "Pass me this," she says, "Call me that," or "Go over there" ... Was this the right time for

lying? he wondered. She moans, she builds up barriers and tents in your room... Well, he had made a mistake, this was not his house, he should not have stayed here, he would not have - unless this woman and - her inn. But now he had sold it. As to him he could depart tomorrow morning if necessary. And as a matter of fact it was necessary. Caesar would not wait for him any longer. God forbid! If it were already too late! Caesar did not crack jokes. If he had ordered everybody should be taxed, everybody into his own city - he surely depended upon lords as well as upon servants, upon poor peasants as well as on rich innkeepers. Nevertheless, this Caesar's decree brought money, much money... But for heavens sake, what did that mean? No moaning anymore? The innkeeper turned his head. Had she already passed away?

"Well, rascals, you have had rest enough." The innkeeper poured the pennies into his left palm, took the lantern in his right one, and made a step forward.

"Don't approach!" a tired but strict voice gave him a warning. "Monster..."

Well, still alive! The innkeeper felt relief. "Wife, don't monster me!" pleased that everything was all right, and used to managing his voice as a good organist his instrument, the innkeeper hurried to change the registers from "the covered" to "the mixture". "You better take care of you so that you can walk again. Will you be able to do it tomorrow?"

"Have you been ... where I told you?" his wife's voice was sad and weak.

"Where? O yes, to fetch Ann! Yes, I mean... no-o. I sent the boy."

"O God, so you couldn't even.. you couldn't even... your own child... your own..." her whisper faded away.

The innkeeper was embarrassed. A child? What child? They had no children, or rather they had not yet. It could not be yet. His wife herself had told him.

"How are you feeling?" The innkeeper returned to the main question. "Is it better now? What? Not yet? You wouldn't be able tomorrow? Then - after tomorrow at any rate. When old Ann arrives you tell her how the things are. Ann has different herbs. She surely will have some for you also. She takes one's pains away even by putting her hand upon him... We can't remain here any longer. My dear neighbor already has lost his patience. He can't await our moving. I see his point. He has pledged his own inn and he still has not gotten ours. What a pity! And what a fool! It won't last long. These high waters will subside soon, and then one will be on the spot again. Certainly as long as the golden rain is still pouring, one's trouble is that he has not gotten enough basins..." The innkeeper turned to softer registers again. "What do you think! I just got two silver pence for our stable. There was a wife and her husband. They were coming from Nazareth, they said. I should have mercy upon them, they said. They could not any farther, they said. Should they really spend the night in the open, they asked? Our neighbor, you shall know, had rejected them. But I have gotten brains, ha, ha... two pence and God's blessing in addition - for our stable! God will repay me, they said. I could have asked for three, ha, ha... In such cases, you shall know, one can make money. They surely would have given me three pence, for there were just two persons now, but until early in the morning there will be three, that's for sure..."

"Monster... couldn't you... here... in the room..."

The innkeeper knitted his brows, but not for the word's - for the thought's sake. Why hadn't he thought of this himself? Really if his wife was behind such a cover he surely could... Just a while ago, when coming from the stable, an old rich man asked him for shelter. He possibly was still there. He talked of watering his horse. The innkeeper took the lantern.

"Don't leave me in darkness alone!" he suddenly heard his wife shouting.

Well, whatever you wish, the innkeeper decided. He put the lantern back upon the table and turned for leaving.

"Don't you want to have a look at your child?"

A child? Again! Had that woman fancies or was it really that far?

"But don't the...?" he did not finish. "But children... But why doesn't it...?"

"Why doesn't it cry? Is this what you're wondering about? Why do not I cry? For I can hardly breath. It doesn't any more."

"Dead? Where is it?"

"Here, beside me."

Dead! The innkeeper suddenly felt his feet trembling. His first born child. Probably a son. It really hurt. He broke down upon the bench and took his head in between his arms.

Both the pennies, having sweated in the innkeeper's palm all the time through, felt: now it's time! As if in agreement, head over heels they both threw themselves down. The first one, quite stupefied, dragged himself away under the table, where later he was found by the new innkeeper. The second one, who was moving in the same direction, knocked against the table's foot and feeling quite broken,found a shelter under the threshold. From below it he was picked out by the innkeeper's children many years later. So both pennies were separated. It is told that they met again and that the Good Samaritan paid for his neighbor's shelter with just those two pennies, this however is the story of the two pence. Now - of the innkeeper.

When the innkeeper took down his hands and when with his forefinger he wiped out his eyes, the flame of the lantern was grown quite dim, for all the room, as if with spring waters, was full of a strange silvery light. It seemed the morning was already at hand. The innkeeper's head was as heavy as a stone and his ears - something wrong had happened to them. It seemed there were someone singing - as if a choir, as if in a church... O yes, now he even could discover the words. "In the highest... Glory to God in the highest... !"

"Glory to God in the highest!" he respected himself with his voice lost and hardly being able to move his lips. A hymn! He certainly did not know all of them, but he could discern a great lot of them, at least as good as a townsman barley from oats. This, however, seemed to be quite strange. It came as if from inside himself. Has something really wrong happened to him? It seemed he was sounding like a bee hive!

He felt scared and unlucky. What on earth had happened to him! He stood up and wanted to find out where and what it was about. This light made him dizzy. And this hymn was piercing as a sword through his heart. He wanted to stop it but he could not. As if drunken, with his arms outstretched, he approached the door.

Suddenly he felt something was put upon his arms.

What was it? He looked down quite surprised.

"A-a-a, a-a-a!" A child was crying on his arms.

"Glory to God in the highest!" the innkeeper said, and being happy beyond measure felt that he had regained his lost voice again. The hymn had ceased. Glory to God in the high... Thank God! The lantern's flame was fluttering on the table. There was still night. My God! What had happened to him? Had he dreamt?

"What's the name?" old Ann asked, giving him a sad smile.

How on earth did she get here, the innkeeper wondered.

"What's the name?" Ann repeated more loudly.

"Who's name?" The innkeeper still did not understand.

"Your son's name, how shall we call him?" old Ann shouted.

"Judas," he said, "Judas of Kerioth. Tomorrow morning we leave for Kerioth. Wife, could you possibly come?"

The innkeeper's wife did not answer. Rubbed by experienced hands the babe had started to breath; his mother, however, Ann had not been able to help. When the silver light extinguished, she did too.

Light and shadow, life and death, why do you keep together, why do you come in each other's footsteps? Why?

* * *

MERRY CHRISTMAS

To the readers of MAJAS DRAUGS and to its co-workers--Merry Christmas, and may the new 1953 year be happy in God

wish

M A J A S D R A U G S
P U B L I S H E R & E D I T O R

"Give attendance to reading, to exhortation, to doctrine." (I Tim. 4:13)

* * *

READ MAJAS DRAUGS, our only large Evangelical Lutheran monthly this side of the Iron Curtain. Contemplate, search the Scriptures, increase in the spirit.

CONTRIBUTE WITH ARTICLES! Share your ideas and observations! Help MAJAS DRAUGS grow, for only a "grown up" paper can educate its readers.

ASK YOUR NEIGHBORS whether they also are readers of MAJAS DRAUGS. Discuss what you have read! Recommend it! Present a year's subscription to MAJAS DRAUGS!

RENEW YOUR SUBSCRIPTION by filling out the enclosed subscription blank. If you already have renewed - thank you. The main purpose of the blank is not to remind, but to make the renewal more convenient for you, the filing more convenient for us.

EXCUSE US, if we have made a mistake in reminding you, or somehow else. If you do not receive the paper, please notify us promptly. A changed address is the most usual reason for not receiving a copy; in some cases also the Post Office, we are sorry to say. When announcing a new address, do not forget to mention also your old address.

FIND OUT when your subscription expires. For your convenience this date has been mentioned on each copy sent to you. You can find it just where your name and address are printed, on the right hand of your address. If you find there, for instance, the figures 7/53, it means that your subscription expires with the seventh month (July) incl. of 1953. 12/52 means that your subscription expires at the end of 1952, i.e. up to the 12th month (December) of 1952, incl.

SUBSCRIPTION PRICE in U.S.A. and Canada is $1.50 per year. If you receive the monthly at your pastor's, respectively, if you subscribe as a group with no less than ten subscribers, it costs you $1.00 per year. You may send your money by Postal Money Order, check, or cash.

MAIL your contributions to:

M A J A S D R A U G S
DIVISION OF AMERICAN MISSIONS
NATIONAL LUTHERAN COUNCIL
327 SOUTH LASALLE STREET
CHICAGO 4, ILLINOIS

Published by
National Lutheran Council
327 South La Salle Street
Chicago 4, Illinois

For the spiritual care of Latvians of Lutheran faith, recently resettled in the United States.

For information write to the above address,
Attention: Latvian Paper

19362

PACIFIC LUTHERAN
THEOLOGICAL SEMINARY
LIBRARY